

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Azərbaycan Dili və Ədəbiyyatı Forumu keçiriləcək

Heydər Əliyev Fondu və Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı, Elm və Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının dəstəyi ilə 2-4 sentyabr tarixlərində Azərbaycan Dili və Ədəbiyyatı Forumu keçiriləcək.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubiley tədbirləri çərçivəsində təşkil olunacaq forumda Azərbaycan dili və ədəbiyyatı ilə bağlı bütün aktual məsələlər ilk dəfə belə formatda müzakirə ediləcək.

səh. 3

Ermənistan niyyətində səmimidirsə, Ağdam-Xankəndi yoluna niyə etiraz edir?

İyulun 27-də Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyində nazir müavini Araz Əzimov tərəfindən ölkəmizdə akkreditə olunmuş diplomatik korpus üçün brifinq keçirilib.

Nazirliyin Mətbuat xidməti idarəsindən bildirilib ki, brifinq zamanı iştirakçılar postmünaqişə dövründə regionda mövcud vəziyyət və realiaqlar, Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh prosesi barədə məlumatlandırılıb.

Nazir müavini 2020-ci ildəki 44 günlük müharibədən sonra Azərbaycanın sülh təşəbbüsü ilə çıxış edən tərəf olduğunu, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə, ələlxüsüs dövlətlərin suveren bərabərliyi, ərazi bütövlüyü və sərhədlərin toxunulmazlığı prinsiplərinə uyğun şəkildə ikitərəfli əsasda Ermənistanla münasibətlərin normalaşmasına hazır olduğunu bayan etdiyini diqqətə çatdırıb.

İlk gündən bu mövqenin hər kəsə aydın olduğu və prosesin üç istiqaməti, yeni sülh müqaviləsinin imzalanması, sərhədlərin delimitasiyası və regional kommunikasiyaların açılması istiqamətində həll yollarının danışıqlar masasında olduğu bildirilib. Qeyd edilib ki, bu gün işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə aparılan genişmiqyaslı bərpa və quruculuq işləri, habelə iki ölkənin sərhədinə yaxın ərazilərdə tikilən hava limanları Azərbaycanın sülh niyyətinin ən aydın təzahürüdür. Bunun qarşılığında isə Ermənistanın erməni əsilli sakinlərin yaşadığı ərazilərimizdə hərbi təxribatlar törətməsinin, radiodalğalar ilə hava limanları vasitəsilə uçuşların həyata keçirilməsinə maneçilik törətməsinin bu ölkənin əsl niyyətini bəlli etdiyi diqqətə çatdırılıb.

davamı səh. 2-də

“Yüksəliş” müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb

Üçüncü “Yüksəliş” müsabiqəsi qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi olub. Mərasim iyulun 26-da, “Yüksəliş” müsabiqəsinin təsis olunmasının 4-cü ildönümündə ADA Universitetində təşkil olunub.

Müsabiqənin 22 qalibi diplomla təltif edilib. Hər qalibə 20 min manat məbləğində pul mükafatı veriləcək və bir il ərzində idarəçi rəhbərlərdən – böyük şirkətlərin top-menecerlərindən və dövlət orqanlarının rəhbərlərindən fərdi karyera məsləhətləri almaq imkanı yaradılacaq.

səh. 3

Bakı Caz Festivalında “Braziliya mənzərələri”

6-15 oktyabr tarixlərində növbəti Bakı Caz Festivalı keçiriləcək. Sayca 18-ci festivalın iştirakçıları arasında dünyaca məşhur ifaçılar yer alacaqlar.

Oktyabrın 15-də Heydər Əliyev Mərkəzində braziliyalı musiqiçi Mario Bakunanın konserti olacaq. Auditorium zalında keçiriləcək konsert “Braziliya mənzərələri” adlanır.

Məşhur caz ifaçısı eyniadlı albomu ilə Avropanın 16 ölkəsində qastrollda olub. “Braziliya mənzərələri” albomu braziliyalı bəstəkarların əsərlərinin yeni aranjimanının təqdimatı ilə fərqlənir.

UIF-nin ilk iki turunda uğur qazanan şagirdlərin konserti

səh. 4

Qəbələdə növbəti musiqi bayramı başlanıb

Festivalın ilk konsertində “Gənclərə dəstək” layihəsinin iştirakçıları çıxış ediblər

Xəbər verdiyimiz kimi, 27 iyul – 2 avqust tarixlərində Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı, Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə XIII Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalı keçirilir.

İyulun 27-də Qəbələ şəhər Heydər Əliyev Konqres Mərkəzində festivalın ilk konsertində M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasının “Gənclərə dəstək” layihəsinin iştirakçıları çıxış ediblər. Layihə artıq yeddi ildir Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə həyata keçirilir.

Konsertdən əvvəl Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının professoru, Xalq artisti Zəhra Quliyeva çıxış edərək festivalın önəmindən danışdı: “Heç təsadüfi deyil ki, festivalın ilk konsertində gənc, böyük səhnələrə ilk addımlarını atan musiqiçilər çıxış edir. Çünki Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalı yaradıldığı gündən öz səhnələrini gənc musiqiçilərə açıq və onların gələcək uğurlarına təkən verir. Gənc musiqiçilərin milli dəyərlər, vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi, dünya mədəniyyətindən bəhrələnməsi üçün dövlətimiz tərəfindən mühüm işlər görülmür.

Fürsətdən istifadə edib bu möhtəşəm festivalın təşkilatçılığına görə Heydər Əliyev Fonduna və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya təşəkkür edirəm”.

“Gənclərə dəstək” layihəsi barədə məlumat verən Xalq artisti deyib ki, layihənin məqsədi gənc və istedadlı ifaçıların, bəstəkarların gələ-

cəkdə böyük sənət həyatına vəsiqə verməkdir. Layihə çərçivəsində gənclərin ilk konserti 2016-cı ilin noyabrında olub və həmin vaxtdan mütəmadi olaraq silsilə konsertlər davam etdirilir. Layihə iştirakçıları artıq öz dinləyici kütləsinin, geniş auditoriyanın rəğbətini qazanıblar.

davamı səh. 2-də

Azərbaycan Kinematografçılar İttifaqı (AKI) və Azərbaycan Respublikası Kinematografçılar İttifaqı (ARKI) birləşmək qərarına gəliblər. İyulun 26-da AKI İdarə Heyətinin üzvləri və ARKI-nin təsisçiləri Nizami Kino Mərkəzində bir araya gələrək iki yaradıcılıq təşkilatının vahid ad altında birləşməsi məqsədilə birgə bəyanat yayıblar.

Bəyanatda deyilir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev cəmiyyətin qarşısında yeni ideoloji hədəflər müəyyən edib. Azərbaycan kinematografçıları da realiliğin çağırışı olan bu hədəflərə doğru irəliləyən mütərəqqi cəmiyyətimizin tərkib hissəsidir.

Vətən müharibəmizdə əldə etdiyimiz şanlı Qələbə bizlərə birlik nümunəsi oldu. Həm 1963-cü ildən fəaliyyət göstərən Azərbaycan Kinematografçılar İttifaqının, həm də 2012-ci ildə yaradılmış Azərbaycan Respublikası Kinematografçılar İttifaqının fəaliyyə-

Kinematografçılar ittifaqları birləşmək qərarına gəlib

AKI və ARKI birgə bəyanat yayıblar

tinin təməl prinsipi də həmrəyliyə xidmət etməkdir.

“Məhz buna görə də ARKI-nin təsisçiləri və AKI-nin İdarə Heyəti birgə verdiyimiz bu bəyanatla bildirmək istəyirik ki, Azərbaycan kinosunun 125, “Azərbaycan-film” kinostudiyasının 100 illik yubileyi ərəfəsində vahid, yeni idarəetmə formasında birləşmək qərarına gəldik.

Bu təşəbbüs hər iki ittifaqın ümumi rəyini ehtiva edir və kollegial qəbul edilmiş qərardır. Həminə qərarla gələcək fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayırıq və digər həmkarlarımızı da yeni və mütərəq-

qi idarəetmə modeli ilə fəaliyyət göstərmək təşəbbüsümüzə qoşulmağa çağırırıq”, – deyərək birgə bəyanatda vurğulanır.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Kinematografçılar İttifaqı İdarə Heyətinin sədri Xalq artisti Rəşad Bəliyevdir. 2012-ci ilin iyununda bir qrup kino xadimi yeni təşkilat (Azərbaycan Respublikası Kinematografçılar İttifaqı) təsis edib. O vaxtdan ARKI-yə Xalq artisti Şəfiqə Məmmədova rəhbərlik edir.

İki yaradıcı təşkilatın hansı ad altında birləşəcəyi və müvafiq prosedur yaxın günlərdə bəlli olacaq.

Muğam sənətimiz Polşada festivalda təbliğ olunub

Polşanın Qdinya şəhərində 20-22 iyul tarixlərində “Globalitika – 2023: Qdinya dünya mədəniyyəti” festivalı keçirilib.

20-yə yaxın ölkənin təmsil olunduğu festivalda ilk dəfə olaraq Azərbaycan musiqiçiləri də iştirak ediblər. Əməkdar artistlər – Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin direktoru, tarzen Sahib Paşazadə və BMM-in solisti, nağaraçı Kamran Kərimov festivalda muğam sənətimizi instrumental ifa ilə layiqincə təmsil etməyə nail olublar.

İncəsənət ustalarımız festivalın açılışında çıxış etməklə yanaşı, musiqi bayramının ilk konsertini də veriblər. Qdinya Beynəlxalq Film Mərkəzində birsaatlıq proqramla çıxış edən təmsilçilərimizin performansı böyük maraq və alqışlarla qarşılanıb. Onların repertuarı Azərbaycan muğam və təsnifləri, rəng və kompozisiyalardan ibarət olub.

Xatırladaq ki, musiqiçilərimiz bu festivala ötən il Avstriyada gerçəkləşən solo konsertləri zamanı dəvət alıblar.

davamı səh. 3-də

Tariximizin Heydər Əliyev mərhələsi eksponatların yaddaşında

qurulur. Yeni ekspozisiyada Ulu öndər Heydər Əliyevə həsr olunan ayrıca bölmələr yaradılır.

Ulu öndərlə bağlı eksponatlar iki bölmədə nümayiş olunacaq. Bunlardan biri 1969-1982-ci illəri – Heydər Əliyevin sovet Azərbaycanına rəhbərlik etdiyi dövrü əhatə edir. İkinci bölmə isə onun müstəqil Azərbaycanda prezident olduğu dövrü (1993-2003) əks etdirəcək.

səh. 6

Şuşa nisgili ilə dünyadan köçmüşdü..

Bu gün Vasif Adıgözəlovün ruhu şadırd

İyulun 28-i görkəmli bəstəkar, Xalq artisti, Dövlət mükafatı laureatı Vasif Adıgözəlovün (1935-2006) doğum günüdür.

Vasif Adıgözəlov Bakıda şuşalı ustad xanəndə Zülfü Adıgözəlovün ailəsində dünyaya göz açıb. 1953-59-cu illərdə Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında (bəstəkarlıq üzrə Qara Qarayevin, fortepiano üzrə Simuzər Quliyevanın sinfi) təhsil alıb. Bəstəkar “Ölülər” və “Nətəvan” operalarının, “Nənəm şahlıq quşu”, bəstəkar Ramiz Mustafayevlə birgə yazdığı “Hacı Qara”, eləcə də “Boşanaq – evlə-nərik”, “Aldın payını, çağır dayını” və s. musiqili komediyaların, “Odlar yurdu”, “Qarabağ şikəstəsi”, “Çanaqqala-1915”, “Qəm karvanı” oratoriyalarının, simfoniya, muğam-simfoniya, simfonik poema, instrumental konsertlərin müəllifidir. 100-ə qədər mahnı və roman-sı, dram tamaşalarına və kinofilmlərə yazılmış musiqiləri bəstəkarın yaradıcılıq diapazonunun genişliyindən xəbər verir. Onun yaradıcılığında milliliklə beşeriliyin mükəmməl harmoniyası var.

Vasif Adıgözəlov 2000-2006-cı illərdə Bəstəkarlar İttifaqının sədri olub. 2006-cı il sentyabrın 15-də vəfat edib. 2016-cı ildə bəstəkarın 80 illik yubileyi dövlət səviyyəsində qeyd olunub, yazdığı binaya bəlyəfi vurulub.

Ata yurdunun işğalı ilə barışmayan, kədərinə, nisgilinə əsərlərində yüksək sənətkarlıqla ifadə edən bəstəkarın ruhu artıq şadırd. Çünki bu gün onun əsərləri mədəniyyət paytaxtımız Şuşada, Cıdır düzündə səslənir.

Peşə bayramı ərəfəsində bir qrup kino xadimi mükafatlandırılıb

səh. 2

Xalq yazıçısı Mövlud Süleymanlı “Şərəf” ordeni ilə təltif olunub

Prezident İlham Əliyev iyulun 27-də Mövlud Süleyman oğlu Balakışiyevin (Mövlud Süleymanlı) “Şərəf” ordeni ilə təltif edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Bu il 80 yaşı tamam olan Xalq yazıçısı Mövlud Süleymanlı Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafında böyük xidmətlərinə görə təltif edilib.

Nəsr əsərləri ilə müasir Azərbaycan ədəbiyyatında xüsusi yeri olan yazıçı geniş oxucu rəğbəti qazanan “Köç”, “Ceviz qurdu”, “Günah

duası”, “Səs” və s. romanların, povest və hekayələrin müəllifidir. Ssenariləri əsasında “Bəyin oğurlanması” bədii, “Çətirimiz buludlardır” bədii televiziya filmləri çəkilib.

Mövlud Süleymanlı 2003-cü ildə “Əməkdar incəsənət xadimi”, 2006-cı ildə “Xalq yazıçısı” fəxri adlarına layiq görüldü, 2018-ci ildə “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilib.

Müharibə veteranlarının ödənişli təhsil haqqını dövlət ödəyəcək

2023/2024-cü tədris ilindən etibarən ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrində ödənişli əsaslarla təhsil alan müharibə veteranlarının təhsil haqqı dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına ödəniləcək.

Prezident İlham Əliyev iyulun 27-də sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyacı olan bir sıra şəxslərin təhsil haqqının dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına ödənilməsi mexanizminin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı sərəncam imzalayıb. Bu sərəncamla dövlət başçısının “Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin və Konstitusiyası quruluşunun müdafiəsi ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş və Azərbaycan Respublikasının azadlığı, suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olan, hərbi əməliyyatla əlaqədar itkin düşən və məhkəmə tərəfindən ölmüş elan edilən və təndəslərin uşaqlarının təhsil xərclərinin ödənilməsi haqqında” 2014-cü il 18 mart tarixli sərəncamında dəyişiklik edilib.

Sözəgedən sərəncamda təhsil haqqından azad edilmə ilə bağlı müvafiq hissəyə “Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda döyüş əməliyyatlarında iştirak etdiyinə görə “Müharibə veteranı” adı almış şəxslərin” sözləri əlavə edilib.

Həmçinin sərəncama aşağıdakı məzmununda hissə əlavə edilib: “1-1. Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrində bakalavriat və magistratura (əsas (baza ali) tibb təhsili və rezidentura) təhsil səviyyələrində və orta ixtisas təhsili müəssisələrində ödənişli əsaslarla təhsil alan Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda döyüş əməliyyatlarında iştirak etdiyinə görə “Müharibə veteranı” adı almış şəxslərin təhsil müddəti ərzində təhsil haqqı 2023/2024-cü tədris ilindən etibarən Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin təsdiq etdiyi təhsil xərcləri miqdarında dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına ödənilsin.”.

Cəbrayıl şəhərinin Baş planı təsdiqlənib

Cəbrayıl şəhərinin 2040-cı ilədək inkişafına dair Baş planı təsdiqlənib.

Baş nazir Əli Əsədov bununla bağlı müvafiq qərar imzalayıb. 25 iyul 2023-cü il tarixli 238 nömrəli qərar Azərbaycan Respublikası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin təklifi nəzərə alınaraq imzalanıb.

ARKİ bir qrup kino xadimini mükafatlandırır

Azərbaycan Respublikası Kinematograflar İttifaqı (ARKİ) 2 avqust – Azərbaycan Kinosu Günü münasibətilə bir qrup kino xadimini mükafatlandırır.

ARKİ-nin təsis etdiyi “Milli Kino Mükafatı”na bu il Əməkdar incəsənət xadimi, kinoşünas Aydın Kazımzadə və Əməkdar incəsənət xadimi, kinoşünas, kinorejissor Ayaz Salayev layiq görüldü.

İttifaqdan bildirilib ki, hər iki laureat kinomuzda verdikləri töhfələrə görə, eyni zamanda Azərbaycan kinosunun yaranmasının 125 illiyi və Cəfər Cəbbarlı adına “Azərbaycanfilm” kinostudiyasının 100 illiyi münasibətilə təltif olunub.

Bundan əlavə, Azərbaycan kinosunun 125 illiyi və “Azərbaycanfilm”in 100 illiyi ilə əlamətdar olan cari ildə yubiley yaşları tamam olan Xalq artistləri Oqtay Mirqasımov (80), Vəqif Mustafayev (70), Əməkdar incəsənət xadimi Cəmil Quliyev (60), Əməkdar mədəniyyət işçiləri Elçin Həmi Axundov (75) və Sabir Vəliyev (85), təsvir rejissoru Rafiq Əliyev (70), Əməkdar artist Əliqulu Səmədov (70), aktyor Nədir Əzməmmədov (70), rəssam Elyaz Səfərov (60), prodüser Vladimir Dudniçenko (75), ssenarist Rəmziyyə Cəlqamalı (70), eləcə də peşə bayramı münasibətilə ARKİ-nin 11 nəfər veteran üzvü mükafatlarla layiq görüldü.

Cozep Borelin yanaşması təəssüf doğurur...

Azərbaycan tərəfi Avropa İttifaqının bölgədə sülh və sabitliyin bərqərar olması, Ermənistanla sülh prosesi üzrə danışıqlara verdiyi dəstəyi yüksək qiymətləndirir. Buna baxmayaraq, Avropa İttifaqının xarici əlaqələr və təhlükəsizlik siyasəti üzrə ali nümayəndəsi Cozep Borelin erməni tərəfinin yaydığı saxta təbliğat və siyasi manipulyasiyalara əsaslanaraq, 26 iyul tarixli bəyanatda bölgədə vəziyyətə dair sərgilədiyi yanaşma təəssüf doğurur.

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi Ayxan Hacıadə bunu Cozep Borelin bölgədə vəziyyət barədə bəyanatını şərh edərkən deyib.

“Azərbaycan beynəlxalq öhdəliklərinə sadıq olmaqla yanaşı, öz ərazisində qeyri-qanuni fəaliyyətlərə legitimlik qazandırılması cəhdlərinin qarşısını qətiyyətlə alacaq”, – deyə XİN rəsmisi bildirib.

əvvəli səh. 1-də

Sülh gündəliyi ilə bağlı Azərbaycan tərəfindən sərgilənən aydın mövqeyə baxmayaraq, Ermənistan tərəfindən heç bir beynəlxalq hüquq normasına və məntiqə sığmayan, əsası olmayan tələblərin irəli sürülməsi, Azərbaycanın daxili işlərinə müdaxilə cəhdlərinin qəbul edilməz olduğu bildirilib. Baş nazir Nikol Paşinyan tərəfindən rəsmi şəkildə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinin tanınması ilə bağlı bəyanatın verilməsinə baxmayaraq, əməldə Ermənistan tərəfindən atılan addımların birbaşa ərazi bütövlüyümüzə və suverenliyimizə qarşı olduğu, ölkəmizin daxili işlərinə qarışmaq cəhdləri ilə müşayiət olunduğu diqqətə çatdırılıb. Bu xüsusda, atılan addımların normallaşma və sülh prosesini ləngitməyə, yeni böhranlar və sülhə xidmət etməyən müzakirələr yaratmağa hesablandıqı və bu baxımdan sülhə deyil, Ermənistanın təhlükəli məqsədləri və gündəliyinə xidmət etdiyi bildirilib.

Laçın yolu ilə bağlı vəziyyətdən bəhs edən nazir müavini, hər şeydən əvvəl, bu yolun da Azərbaycanın suveren ərazisinin tərkib hissəsi olduğunu vurğulayıb və bu xüsusda, Azərbaycanın öz ərazisində, öz vətəndaşlarının istifadəsi üçün

Ermənistan niyyətində səmimidirsə, Ağdam-Xankəndi yoluna niyə etiraz edir?

Diplomatik korpus üçün bölgədəki vəziyyətlə bağlı brifinq keçirilib

sərhəd-keçid məntəqəsi təsis etdiyini bildirib. Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinin son qərarında da bu hüququn təsbit olunduğu diqqətə çatdırılıb. Bunu həzm edə bilməyən Ermənistan tərəfindən isə Azərbaycan sərhədçisinə atəş açıldığı, dövlət bayrağımıza qarşı tərribat törədildiyi, Laçın yolundan sui-istifadə hallarının davam etdirildiyi, Laçın yolundan istifadəyə məhdudiyyət törədən tərəfin Ermənistan olduğu nəzərə çatdırılıb. Bildirilib ki, Azərbaycan tərəfindən

tibbi məqsədlər ilə əlaqədar yoldan erməni sakinlərin istifadəsi üçün şərait yaradılıb, daha çox məhsulların tədarükü üçün isə onların cəmiyyətimizə reintegrasiyasına töhfə verə biləcək Ağdam-Xankəndi yolundan istifadə təklif olunub.

Bütün bunların müqabilində Ermənistan bir tərəfdən yerli erməni əhəlinin bu imkanlardan istifadəsinin qarşısını alır, digər tərəfdən isə “humanitar yardım” adı ilə nümayişkarənə şəkildə daxili işlərimizə müdaxilə edir,

yaradılan şoularla beynəlxalq ictimaiyyəti yanlış yönləndirir. Ermənistan tərəfi, həqiqətən, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyirsə, Ağdam-Xankəndi yolundan yüklərin daşınmasına etiraz etməməli və reintegrasiya prosesinə maneçilik törətməməlidir.

Bu xüsusda, beynəlxalq ictimaiyyətin məsuliyyətinin vacibliyini qeyd edən nazir müavini Ermənistan tərəfinin manipulyasiyalarına aldanıb bəyanatlar verməzdən öncə, sözügedən bəyanatların nəyə xidmət edəcəyinin düşünülməli olduğunu, habelə suverenlik və ərazi bütövlüyümüzə zidd addımlardan, o cümlədən yanlış terminologiyadan çəkinilməsinin vacibliyini vurğulayıb.

Brifinqdə sülh danışıqlarının təşkilində dəstək göstərən ölkələrə təşəkkür ifadə olunub, habelə beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən Ermənistana konstruktiv dialoqa sadıqlıq göstərilməsinin izah olunmasının əhəmiyyəti qeyd edilib, diplomatik korpus təmsilçilərinin sualları cavablandırılıb.

Qəbələdə növbəti musiqi bayramı başlanıb

əvvəli səh. 1-də

Qeyd edilib ki, layihə proqram və janr baxımından zəngindir, konsertlər müxtəlif mövzulara həsr olunur. Buraya vokal, forte-piano, kamera-instrumental musiqisi, simfonik musiqi, eləcə də muğam axşamları aiddir. Layihə üzrə konsertlərdə Azərbaycanın bəstəkarlıq məktəbinin layiqli davamçıları, hələ təhsilini davam etdirən və ya son illərin məzunları olan gənc bəstəkarlar da uduqlur. Onların kamera-vokal və orkestr əsərləri mütəmadi səslənir.

Sonra respublika və beynəlxalq müsabiqələr laureatı olan gənc və yeniyetmə ifaçıların konsert proqramı təqdim edilib. Konsert maraqla qarşılanıb.

Prezident Administrasiyası Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Fərəh Əliyeva, mədəniyyət nazirinin müavini Səadət Yusifova, festivalın qonaqları konsertin tamaşaçıları arasında olublar.

Iyulun 27-də axşam festivalın rəsmi açılışı olub. Açılış konsertində Əməkdar artist Əyyub Quliyevin dirijorluğu ilə Üzeyir Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət

Simfonik Orkestri və solistlər – Xalq artistləri Dinara Əliyeva (soprano), Əvəz Abdullayev (bariton), Samir Cəfərov (tenor), Yusif Eyvazov (tenor), Əməkdar artist Səbinə Əsədova (mezzo-soprano) çıxış ediblər.

Bir həftə davam edəcək festivalda Böyük Britaniya, Estoniya, Litva, Polşa, Rusiya və Türkiyədən də musiqiçilərin çıxışları nəzərdə tutulub.

Görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Arif Məlikovun 90 illik yubileyi, tanınmış pianoçu Bella Davidoviçin 95, dahi bəstəkarlar Sergey Raxmaninovun 150 və

Yohannes Bramsın 190 illik yubileyi də festival çərçivəsində xüsusi musiqi proqramları ilə qeyd ediləcək.

Festival günlərində Mixail Lidski (piano) və Henri-David Varemının (violonçel) ustad dərsləri də olacaq.

Qeyd edək ki, Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalı 2009-2019-cu illərdə hər il – ümumilikdə 11 dəfə təşkil edilib. 2020-ci ildə koronavirus pandemiyası səbəbi ilə festival keçirilməyib. XII Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalı 2021-ci ildə 31 iyul – 4 avqust tarixlərində gerçəkləşib.

Erməni tərəfi Laçın yolu məsələsi ilə spekulyasiya edir

Ermənistan tibbi təhlilələr və tədarükün mümkün olduğu Laçın yolu məsələsi üzrə siyasi manipulyasiya və spekulyasiya ilə məşğuldur.

Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi – Prezident Administrasiyası Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev bu fikri iyulun 26-da Avropa İttifaqı ölkələrinin, həmçinin Türkiyə, ABŞ və İsveçrənin ölkəmizdəki səfirlərinin iştirakı ilə keçirilən görüşdən sonra “Twitter”də paylaşımında bildirib.

Hikmət Hacıyev diqqətə çatdırıb ki, sonuncu Brüssel görüşündə (15 iyul – red.) Ağdam-Xankəndi yolunun daha çox çatdırmalar üçün istifadə edil-

məsi ilə bağlı razılıq əldə edilib. Prezidentin köməkçisi eləvə edib ki, bu məsələ həmçinin Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin bəyanatında da vurğulanıb.

Hikmət Hacıyev qeyd edib ki, Ermənistanın Ağdam yolundan imtina edərək yalnız Laçın yolundan istifadədə ısrar etməsi və məsələni siyasiləşdirməsi qəbul edilməzdir.

Bu arada Qarabağın erməni əhəlisinin Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin (BQXK) vasitəçiliyi ilə Hekəri çayının üzərində Azərbaycan-Ermənistan sərhədində fəaliyyət göstərən “Laçın” dövlət sərhəd-buraxılış məntəqəsindən sərbəst keçidinə növbəti dəfə şərait yaradılıb.

Xankəndidən Gorus istiqamətində hərəkət edən 7 nəqliyyat vasitəsi və 34 şəxsın buraxılış məntəqəsində qaydalara uyğun olaraq yoxlanıldıqdan sonra Ermənistanla keçidi təmin edilib.

Bu, bir daha onu göstərir ki, dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsində Azərbaycan tərəfindən hər hansı maneə yoxdur. Ermənistanın sərhədlə bağlı bəyanat və əməlləri isə sırf tərribat xarakteri daşıyır.

Komitəsi tərəfindən dəstəklənməsinə baxmayaraq, erməni tərəfinin bütün təkliflərə qarşı çıxması, alternativ yollara beton maneələr düzəlməklə əraziyə girişi bloklaşdırması onların humanitar vəziyyət barədə iddialarının siyasi şantaj olduğunu göstərir. Bu addımlar humanitar fəaliyyəti siyasiləşdirməklə yanaşı, Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyünün tanınmasına dair bəyanatlarla ziddiyyət təşkil edir.

“Qeyd edilən tərribatda Avropa İttifaqının Ermənistanstandakı missiyasının və diplomatik korpusun da alət edilməsi, bunun əvvəlcədən planlaşdırılmış addım olduğunu nümayiş etdirib. Bu kimi tərribatlardan əl çəkməyi Ermənistan tərəfindən bir daha tələb edirik”, – deyə Azərbaycan XİN bəyan edib.

Heydər Əliyev Fondu və Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatlığı, Elm və Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının dəstəyi ilə 2-4 sentyabr tarixlərində Azərbaycan Dili və Ədəbiyyatı Forumu keçiriləcək.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubiley tədbirləri çərçivəsində təşkil olunacaq forumda Azərbaycan dili və ədəbiyyatı ilə bağlı bütün aktual məsələlər ilk dəfə belə formatda müzakirə ediləcək.

Audiovizual Şuradan televiziyalara xəbərdarlıq

Azərbaycan Respublikası Audiovizual Şurasının monitorinq qrupunun televiziyaaların efrində qeydə aldığı qanun pozuntuları qurumun iyulun 27-də onlayn formatda keçirilən iclasında müzakirə olunub.

Şuradan verilən xəbərə görə, son günlərdə “ARB”, “ATV”, “Space TV”, “Xəzər TV” redaksiyalarının efrində xarici dildə mətnin səsləndirilməsi ilə müşayiət olunan sərinləşdirici qəhvə

Ədəbi-elmi ictimaiyyətin, tanınmış dilçi və ədəbiyyatşünas alimlərin, yazıçı və nəşirlərin iştirak edəcəyi forum sentyabrın 2-də Azərbaycan ədəbiyyatına və mədəniyyətinə görkəmli şəxsiyyətlər bəxş etmiş Şamaxı şəhərində başlayacaq, sentyabrın 3-4-də isə Bakı şəhərində davam edəcək.

İçkisinin reklam çarxının nümayişi monitorinq edilib. Həmin reklam çarxında olan bəzi ifadələrin Azərbaycan dilinə tərcüməsinin yazılı şəkildə nümayiş olunmasına baxmayaraq, “Media haqqında” qanunun 14.2-ci maddəsinin, habelə “Reklam haqqında” qanunun 4.7-ci maddəsinin tələblərinə əsasən “Dövlət dili haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun müddəalarına riayət olunmalı, yerüstü yayımcı proqramlarında dövlət dilindən istifadəni təmin etməli və reklamın əsas

Forumda mədəniyyətimizin yaşadılması, inkişafı və təbliğində Azərbaycan dili və ədəbiyyatın rolu, Azərbaycan dilinin saflığının qorunub saxlanılması, müasir ədəbi proseslər, ölkəmizdə uşaq ədəbiyyatının ideoloji mahiyyəti və müasir problemləri, milli kitab sənayesinin hazırkı vəziyyəti və bu sahəyə

danışıq mətni də dövlət dilində səsləndirilməlidir.

Qeyd olunanları nəzərə alaraq Audiovizual Şura bütün televiziya redaksiyalarından həmin reklam çarxının dərhal yayımdan çıxarılmasını və yalnız səsli mətnin Azərbaycan dilinə tərcümə olunması və Azərbaycan dilinə adaptasiyası şərtlə nümayiş olunmasını tələb edir.

Qanunvericilik tələblərinə əməl olunmadan proqramların (o cümlədən reklamaların) yayımlanması aşkarlanarsa, həmin yayımcıya qarşı Şura tərəfindən müvafiq sanksiyalar tətbiq olunacaq.

dövlət dəstəyi, uşaq və yeni-yetmələr arasında mütaliənin təbliği, teatr və kinonun inkişafında ədəbiyyat faktoru və digər istiqamətlərdə diskussiyalar olacaq.

Mütəxəssislərin forum çərçivəsindəki fikir və təklifləri ümumiləşdirilərək “Azərbaycan mədəniyyəti – 2040” Dövlət Proqramında öz əksini tapacaq.

Azərbaycan Dili və Ədəbiyyatı Forumunda iştirak etmək istəyən şəxslər 25 avqust 2023-cü il tarixinədək Mədəniyyət Nazirliyinin “culture.gov.az” rəsmi internet saytında yerləşdirilən onlayn müraciət forması vasitəsilə qeydiyyatdan keçə bilərlər.

Xatırladaq ki, bu ilin aprel ayında Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatlığı ilə ölkəmizdə ilk dəfə Teatr Forumu və Kino Forumu keçirilib. Hər iki tədbirdə mü-

təxəssislərin, aidiyyəti qurum və yara-dıcılıq təşkilatları təmsilçilərinin iştirakı ilə geniş diskussiyalar aparılıb, sahələr üzrə mövcud problemlər və onların həlli yollarına dair fikir və təkliflər səslənib. Hər iki forumda qeyd edilən və sözügedən sahələr üçün faydalı olacaq təkliflərin “Azərbaycan mədəniyyəti – 2040” Dövlət Proqramının hazırlanmasında nəzərə alınacağı bildirilib.

“Yüksəliş” müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb

20 min manat və bir il idarəçi rəhbərlərdən fərdi karyera məsləhətləri almaq imkanı

rəhbəri, gənclər və idman nazirinin müavini Fərhad Hacıyev tədbirdə iştirak ediblər.

Onlar çıxış edərək qaliblərə təbriklərini çatdırıb, gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıblar. Çıxışlarda müsabiqənin uğurlu təşkilı barədə danışılıb, üçüncü dəfə gerçəkləşən “Yüksəliş” müsabiqəsinin yeni nəsil idarəçilərin aşkara çıxarılması və formalaşmasında əhəmiyyətli rolu vurğulanıb, müasir idarəçiliyin tələblərinə və rəqabətli insan kapitalının önəminə diqqət çəkilib.

Prezident Administrasiyası Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Fərəh Əliyeva, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev, elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev, Dövlət İmtahan Mərkəzi Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə, iqtisadiyyat nazirinin müavini Sahib Ələkbərov, “Yüksəliş” müsabiqəsi İşçi qrupunun

üçüncü müsabiqələrin hər birində 22 qalib olub və qaliblərin sayı 71-ə çatıb. İkinci “Yüksəliş” müsabiqəsindən sonra gördük ki, cəmiyyətdə belə insanlara ehtiyac var. Üçüncü müsabiqədən sonra düşünürük ki, növbəti illərdə müsabiqədə yenilik etmək lazımdır. Buna görə də iştirakçılardan təkliflərini “Yüksəliş” müsabiqəsinin heyətinə bildirmələrini xahiş edirik”, – deyə o əlavə edib.

Üçüncü “Yüksəliş” müsabiqəsinin 22 qalibi diplomla təltif edilib. Qeyd edək ki, hər qalibə 20 min manat məbləğində pul mükafatı veriləcək və bir il ərzində idarəçi rəhbərlərdən – böyük şirkətlərin top-menecerlərindən və dövlət orqanlarının rəhbərlərindən fərdi karyera məsləhətləri almaq imkanı yaradılacaq.

2023-cü il fevralın 17-dən qeydiyyatına start verilən üçüncü “Yüksəliş” mü-

sabiqəsinə ümumilikdə 13 min 474 iştirakçı müraciət edib. Beş mərhələdən ibarət müsabiqənin yarımfinalı 1-2 iyul tarixlərində Bakı Ekspo Mərkəzində keçirilib. Bu mərhələdə iştirak edən 333 nəfərdən 109-u finala vəsiqə qazanıb.

14-16 iyul tarixlərində keçirilən müsabiqənin finalında 109 namizəddən ən yüksək bal toplayan 22 nəfər qalib olub. 26-35 yaş arasında olan qaliblərdən 4-ü qadındır. 12 qalib öncəki müsabiqələrin müxtəlif mərhələlərində iştirak edib.

Xatırladaq ki, “Yüksəliş” müsabiqəsi Prezident İlham Əliyevin 2019-cu il 26 iyul tarixli sərəncamı ilə təsis olunub. İlk müsabiqə 2020-ci ilə nəzərdə tutulsa da, pandemiya səbəbindən mərhələlər uzanaraq 2021-ci ilin iyulunda yekunlaşıb. İkinci müsabiqə 2022-ci ildə gerçəklaşıb.

Üçüncü “Yüksəliş” müsabiqəsi qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi olub. Mərasim iyulun 26-da, “Yüksəliş” müsabiqəsinin təsis olunmasının 4-cü ildönümündə ADA Universitetində təşkil olunub.

Müsabiqənin Təşkilat Komitəsinin sədri, Prezident Administrasiyası Hu-

manitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Fərəh Əliyeva, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev, elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev, Dövlət İmtahan Mərkəzi Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə, iqtisadiyyat nazirinin müavini Sahib Ələkbərov, “Yüksəliş” müsabiqəsi İşçi qrupunun

əvvəli səh. 1-də

Tar və nağara dueti şəklində Sahib Paşazadə və Kamran Kərimov indiyədək bir sıra festivallarda ölkəmizi təmsil edib, həmçinin 10-dan çox ölkədə solo konsertlər veriblər. Bu uğurun başlanğıcı isə onların 2017-ci ildə Özbəkistanda “Şərq tərənləri” festivalında qazandıqları Qran-pri mükafatı olub.

İndiyədək Azərbaycan muğamı festivallarda adətən üçlük (xanənda, tar, kamança) şəklində təbliğ edilib. Lakin S.Paşazadə və K.Kərimov muğam sənətini instrumental şəkildə (tar və nağara) onun əsrərangizliyini instrumental versiyasını da tanıtmış nail olublar.

Üç gün davam edən “Global-tika – 2023: Qdinya dünya mədəniyyəti” festivalı çərçivəsində Özbəkistandan olan fotoqraf

Husnittin Atonun “Özbəkistan – İpək Yolumun kəşifməsinə” adlı fotosərgisi keçirilib. Sərgidə yer alan Azərbaycanla bağlı fotolar da maraqla qarşılanıb.

Qeyd edək ki, 2005-ci ildən keçirilən “Qdinya dünya mədəniyyəti” yay festivalının məqsədi müxtəlif xalqların ənənə və mədəniyyətlərini bir-birinə yaxınlaşdırmaqla multikulturalizmi təbliğ etməkdən ibarətdir. Diqqət mərkəzində musiqi olsa da, festivalda ədəbiyyat, kinematografiya, teatr, təsviri sənət, fotoqrafiya və digər sahələrlə bağlı təqdimatlar olur.

Lalə Azəri

Muğam sənətimiz Polşada festivalda təbliğ olunub

Respublika Uşaq Kitabxanasının virtual oxucuları üçün

F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının Məlumat-bibliografiya şöbəsi tərəfindən “Məhəbbət şairi Mikayıl Müşfiq – 115” adlı daycest və “2 avqust – Azərbaycan Kinosu Günü” adlı yaddaş kitabçası (bibliografik siyahı) virtual oxuculara təqdim edilib.

Daycestdə Mikayıl Müşfiq (1908-1938) haqqında məlumat, fotosəkillər, 25 adda kitab, həmçinin dövrü mətbuatda dərc olunan məqalələrin tam mətnli siyahısı, şairin şeirləri yer alıb.

“2 avqust – Azərbaycan Kinosu Günü” adlı yaddaş kitabçasında kitabxananın fondunda Azərbaycan kinosu ilə bağlı mövcud olan kitablar və dövrü mətbuat materiallarının bibliografik siyahısı verilib.

Qərbi Azərbaycan İcma-sında turizm obyektlərinin təmsilçiləri üçün məlumatlandırma sessiyası keçirilib.

İcmanın idarə heyətinin sədri, Milli Məclisin deputatı Əziz Ələkbərli Qərbi Azərbaycanın tarixi, mədəniyyəti, icmanın fəaliyyəti barədə danışib. Qeyd edib ki, Qərbi Azərbaycan barədə reallığın dünyaya çatdırılması baxımından turizm sektoru böyük önəm daşıyır. Bu istiqamətdə turizm obyektlərinin təmsilçiləri ilə birgə işlərə toxunulub.

Dövlət Turizm Agentliyinin Qoruqları İdarəetmə Mərkəzi sədrinin köməkçisi Orxan Abbasov Qərbi Azərbaycan, onun tarixi, əhalisi, mədəniyyəti və sair mövzularla bağlı təkliflərini səsləndirib.

Qərbi Azərbaycanla bağlı məlumatların turizm vasitəsilə təbliği

ATMU-nun tələbələri Türkiyədə istehsalat təcrübəsində

Azərbaycan Turizm və Menecment Universitetinin (ATMU) turizm işinin təşkilı ixtisası üzrə təhsil alan III kurs tələbələrindən 73 nəfəri Türkiyənin Antalya şəhərində “Job Türkiyə” və “Summer Tour” şirkətlərinin dəstəyi ilə gerçəkləşən istehsalat təcrübəsini davam etdirirlər.

ATMU-dan bildirilib ki, Antalyada təcrübə imkanı qazanan tələbələr hotellərdə peşəkar vərdişlərə yiyələnirlər.

Bu günlərdə ATMU-nun Turizm və qonaqpərvərlik fakültəsinin dekani Bahadır Bilalov və Karyera və kommunika-

siya şöbəsinin baş mütəxəssisi Elnurə Əliyeva Antalyada təcrübə keçən tələbələrə iş və yaşayış şəraiti ilə tanış olub, müəssisə rəhbərləri ilə işgüzar görüşlərə qatılıblar.

Jurnalistika ixtisasına qəbul olmaq istəyənlərin qeydiyyatı başlayıb

Dövlət İmtahan Mərkəzi (DİM) III ixtisas qrupu üzrə imtahan verərək müsabiqə şərtini ödəyən (ümumi balı ən azı 200, imtahanın ikinci mərhələsi üzrə balı isə ən azı 100 bal olmalıdır) və jurnalistika ixtisasına qəbul olmaq istəyən abituriyentlərin qeydiyyatını aparır. Abituriyentlər 27-31 iyul tarixlərində DİM-in internet sahifəsinə daxil olaraq sorğu anketi doldurmaqla qeydiyyatdan keçməlidirlər.

Jurnalistika

ixtisasına qəbul olmaq istəyən abituriyentlərin qabiliyyət imtahanı avqustun 6-da keçiriləcək. Abituriyentlər imtahan-da təqdim olunan mövzu üzrə yazı işi (inşa) yerinə yetirəcəklər. Bu mərhələdən uğurla keçən abituriyentlər ixtisas seçimi zamanı digər ixtisaslarla yanaşı, jurnalistika ixtisasını da seçə bilərlər.

Qabiliyyət imtahanı mərhələsində abituriyentlərə təklif oluna-cıq inşa mövzuları (Azərbaycan və rus dillərində), abituriyentlərin yazacaqları inşa (essaye) verilən tələblərlə “Abituriyent” jurnalının jurnalistika istiqaməti üzrə xüsusi buraxılışında tanış olmaq olar.

İnnovativ incəsənət startapı təqdim edilib

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti (AzMİU) Memarlıq fakültəsinin tələbəsi Nigar Novruzadənin təsisçisi olduğu innovativ incəsənət platforması – “N’us Gallery” startapının təqdimat mərasimi keçirilib.

AzMİU-dan bil-

dirilib ki, “Inno-land” inkubasiya və akselerasiya mərkəzində keçirilən təqdimatda layihə haqqında geniş məlumat verilib. Bildirilib ki, platforma rəssamları, dizaynerləri, eləcə də incəsənətlə məşğul olan insanları bir çatır altında toplamaq, onlar üçün kommersiya məsələlərini daha da asanlaşdırmaq məqsədi daşıyır. Təsisçi əlavə edib ki, “N’us Gallery” dünya kreativ biznes şəbəkəsində ölkəmizi təmsil etməyi də qarşısına məqsəd qoyub.

AzMİU-nun prorektoru Orxan Naqdiyev universitetin tələbəsinin belə bir uğura imza atmasının qürurverici olduğunu deyib. Qeyd edib ki, AzMİU-da startap ekosisteminin formalaşdırılması, tələbələrə ideyalarının aşkara çıxarılması, onların uğurlarının inkubasiyaya cəlb edilməsi və innovativ mühitin yaradılması üçün davamlı işlər görülür.

Çıxış edən qonaqlar “N’us Gallery” ilə bağlı fikirlərini bildiriblər, Nigar Novruzadə və onun komanda üzvlərinə uğurlar arzulayıblar.

“Heydər Əliyev İli” tədbirləri davam edir

Astara rayon Heydər Əliyev Mərkəzində “Ulu öndər Heydər Əliyev istedadlı uşaq və yeniyetmələri həmisi diqqət mərkəzində saxlayırdı” mövzusunda tədbir təşkil edilib. YAP Astara rayon təşkilatı və rayon Mərkəzi Kitabxanası ilə birgə keçirilən tədbirdə çıxış edənlər Ümummilli liderin istedadlı uşaqlara, yeniyetmələrə göstərdiyi diqqət və qayğıdan söz açıblar. Heydər Əliyevə həsr olunmuş film nümayiş olunub. Astara Dövlət Rəsm Qalereyası dərnək üzvlərinin əl işlərindən ibarət sərgi də təqdim edilib.

Masallı rayon Mərkəzi Kitabxanasında “Heydər Əliyev və nitq mədəniyyəti” mövzusunda tədbir keçirilib. Çıxışlarda dilimizin inkişafı, qorunması və təbliği istiqamətində ölkəmizdə həyata keçirilən dövlət proqramları və layihələrdən söz açılib. Qeyd edilib ki, ana dilinin hərtərəfli inkişafında, onun saflığının qorunmasında, işlək dilə çevrilməsində və beynəlxalq münasibətlər sistemində yol tapmasında dahi lider Heydər Əliyevin mühüm xidmətləri olub. Görkəmli dövlət xadimi ana dilimizlə daim fəxr edib.

İsmayilli rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycan SSR-in 1981-ci ilin 23-24 iyul tarixlərində İsmayilli rayonuna səfərinin 42-ci ildönümünə həsr olunan tədbir keçirilib. Səfər zamanı Heydər Əliyevin görüşdüyü şəxslər xatirələrini bölüşüb, məktəblilər dahi şəxsiyyətə həsr edilmiş şeirlər söyləyiblər.

Açıq havada rəsm dərsi

Lənkəran şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində fəaliyyət göstərən rəsm studiyası şagirdləri üçün açıq havada rəsm dərsi keçirilib.

15 şagirdin iştirak etdiyi dərslə akrilik vasitəsilə kətan, eləcə də karandaşlarla kağız üzərində mənzərələr əks olunub.

Xanbulan gölünün ətrafında həyata keçirilən dərslər şagirdlər arasında bədii düşüncə tərzinin, zövq və yaradıcılıq duyğularının formalaşdırılması, habelə asudə vaxtlarının səmərəli təşkili, rəssamlıq sənətinə marağın stimullaşdırılması məqsədilə təşkil edilib.

Qeyd edək ki, dərslərin yay mövsümündə hər həftənin son günləri keçirilməsi nəzərdə tutulub.

UIF-nin ilk iki turunda uğur qazanan şagirdlərin konserti

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi münasibətilə Mədəniyyət Nazirliyi, Elm və Təhsil Nazirliyi və Heydər Əliyev Mərkəzinin birgə təşkil etdiyi, “BP Azerbaijan” şirkətinin baş sponsorluğu ilə keçirilən Uşaq İncəsənət Festivalı davam edir.

Festivalın I və II turlarında uğur qazanan Gəncə-Daşkəsən Regional Mədəniyyət İdarəsinin (RMI) tabeliyindəki uşaq musiqi və incəsənət məktəbləri şagirdlərinin Gəncə şəhər Məhsəti Gəncəvi Mərkəzində konserti təşkil olunub.

RMI-nin rais vəzifəsini müvəqqəti icra edən Pərvin Kazımov müsabiqədə uğur qazanan şagirdləri təbrik edərək onlara uğurlar arzulayıb.

Konsertdə fortepiano, xalq çalğı alətləri, nəfəslı, simli alətlər və digər ixtisaslar üzrə təhsil alan şagirdlər və xor kollektivləri tərəfindən Azərbaycan və xarici ölkə bəstəkarlarının əsərləri ifa olunub və rəqs nömrələri təqdim edilib.

Yaradıcı insanlarla görüş

Ağstafa Dövlət Rəsm Qalereyasında yerli istedadlı, yaradıcı insanlarla rəsm dərnəyinin şagirdləri və gənc rəssamların görüşü təşkil edilib.

Görüşdə Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin (AYB) üzvləri – “Hüseyn Arif” ədəbi məclisinin sədri Saqif Qaratorpaq, gənc şair Rufət Axundlu və digər qonaqlar iştirak ediblər.

Çıxışlarda şairlərin yaradıcılığında ana təbiətin tərənnümündən, poeziya ilə rəssamlığın qarşılıqlı əlaqəsindən bəhs edilib.

Sonda şair Saqif Qaratorpaqın yeni çapdan çıxmış “6 saatlıq sükut” adlı şeirlər kitabı fəal dərnək üzvlərinə hədiyyə edilib.

Hazırladı: N.Məmmədli

4 region

Ulu öndərin obrazı bölgə yazarlarının yaradıcılığında

AMEA-nın Şəki Regional Elmi Mərkəzi və Azərbaycan Yazıçılar Birliyi (AYB) Şəki bölməsinin birgə təşkilatçılığı ilə Ulu öndərin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş “Bölgə yazarlarının yaradıcılığında Heydər Əliyev obrazı” mövzusunda ədəbi-mədəni tədbir keçirilib.

Əvvəlcə görkəmli dövlət xadiminin şəhərdəki abidəsi ziyarət edilib, önünə tər güllər qoyulub. Şəki Rayon Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən tədbir Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb. Daha sonra Ulu öndərin və şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Şəki Regional Elmi Mərkəzinin elmi işlər üzrə direktor müavini

Fərhad Əzizov çıxış edərək “Heydər Əliyev İli” çərçivəsində ölkəmizdə və xaricdə keçirilən tədbirlərin əhəmiyyətindən danışdı.

AYB Şəki bölməsinin rəhbəri, şair, yazıçı, dramaturq Vəqif Aslan “Heydər Əliyev şəxsiyyətinə baxış”, Elmi Mərkəzin Ədəbi-mə-

dəni mühit, folklor və etnoqrafiya şöbəsinin aparıcı elmi işçisi dosent Kamil Adışirinov “Heydər Əliyev və İlham Əliyevin mədəniyyət və ədəbiyyat siyasətində Şəki”, “Çəşmə” ədəbi birliyinin sədri Nəsihət Vahidova “Heydər Əliyevin yazarlara münasibəti”, Elmi Mərkəzin Gənc Alim və Mütəxəssislər Şurasının sədri Tural Adışirinov “Çağdaş şeirimizdə Heydər Əliyev obrazı” mövzularında məruzə ediblər.

Bölgə yazarlarından Solmaz Elqızı, Yusif Rzayev, Adilə Aslanova, Güldanə Ramzanova, Elvin Nuri və Reyhan Mıqdadıqızı Ulu öndərə həsr olunan şeirlərini səsləndiriblər. Sonda Ulu öndərin dövlətçilik fəaliyyətini əks etdirən videoçarx izlənilib.

Şəhidlər ölməz, Vətən bölünməz!

müharibəsi qazisi Elçin Tütünciyevi ziyarət ediblər. Görüşdə qazi ona göstərilən dövlət qayğısından danışdı.

Qax rayon Ləkit kənd Diyarşü-

mövzusunda tədbir təşkil edilib. Çıxışlarda 44 günlük Vətən müharibəsi iştirakçılarının həyatından və onların keçdikləri şərafətli döyüş yolundan bəhs edilib.

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin (ADPU) Quba filialında Vətən müharibəsi şəhidi Nuran Mirzəyevin xatirəsinə həsr edilmiş “Azərbaycanın taleyini dəyişən qəhrəman oğullar” adlı tədbir keçirilib. Anım tədbiri şəhidin adına olan auditoriyada gerçəkləşib.

Universitetin Quba filialında N.Mirzəyevin adına xarici dil auditoriyasının açılışı ilə bağlı videoçarx izlənildikdən sonra direktor dosent Yusif Aliyev dövlət tərəfindən şəhid ailələrinə və qazilərə göstərilən qayğıdan danışdı. Direktor şəhidin atası Akif Mirzəyevə filialın fəxri fərmanını təqdim edib.

1999-cu ildə Quba rayonunun Dağlı kəndində doğulan N.Mirzəyev Vətən müharibəsində oktyabrın 19-da Qubadlı uğrunda döyüşlərdə şəhid olub. Ölümdən sonra “Vətən uğrunda”, “Hərbi xidmətlərə görə”, eləcə də Cəbrayılın və Qubadının azad olunmasına görə medallarına layiq görülüb.

Nurəddin

Qaçqınlara və məcburi köçkünlərə dəstək göstərilməsi məqsədilə

Azərbaycan Respublikasının Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti (AzQAC) və Beynəlxalq Qırmızı Xaç və Qızıl Aypara Cəmiyyətləri Federasiyası (IFRC) arasında Azərbaycanda qaçqınlara və məcburi köçkünlərə dəstək göstərilməsi məqsədilə tərəfdaşlığın təşkilinə dair niyyət sənədi imzalanıb.

Bununla bağlı iyulun 26-da Dövlət Komitəsinin sədri Rövşən Rzayev AzQAC-in prezidenti, Milli Məclisin deputatı Novruz Aslanov və IFRC-nin Cənubi Qafqaz ölkələri üzrə klaster nümayəndəliyinin rəhbəri Davron Mühəmədiyevlə görüşüb.

Dövlət Komitəsindən bildirilib ki, görüşdə qonaqlara Böyük Qayıdışa dair Dövlət Proqramının icrası üzrə komitənin gördüyü işlər, məcburi köçkünlərin geri dönüşünün təşkili, bu istiqamətdə aparılan təbliğat-izahat və təşviqat işlərinin gedişi, köçürülmənin ilkin nəticələri barədə məlumat verilib.

Bildirilib ki, Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə məcburi köçkünlərin doğma yurtda təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və rahat yaşayışı üçün zəruri şərait yaradılır. Böyük Qayıdış çərçivəsində yeni salınan və bərpa edilən yaşayış məntəqələrinə indiyədək 236 ailə, 1023 nəfər köçürülüb.

Dövlət Komitəsinin sədri beynəlxalq təşkilatların, o cümlədən IFRC-nin ölkəmizdə qaçqınlar və məcburi köçkünlərlə bağlı huma-

nitar problemlərin həllinə dəstəyini yüksək dəyərləndirib, Böyük Qayıdış prosesində də bu dəstəyin davam etdirilməsi niyyətinin dərin razılıq hissi doğurduğunu, həmçinin AzQAC-la uzunmüddətli əməkdaşlığın əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayıb.

AzQAC-nin prezidenti Novruz Aslanov rəhbərlik etdiyi qurumun Böyük Qayıdışın başladığı vaxtda da öz üzərinə düşən vəzi-

fələri layiqincə yerinə yetirməyə çalışdığını diqqətə çatdırıb.

IFRC-nin Cənubi Qafqaz ölkələri üzrə klaster nümayəndəliyinin rəhbəri Davron Mühəmədiyev ölkəmizdə öz mandatlarına uyğun olaraq həyata keçirdikləri fəaliyyət, işğaldan azad edilmiş ərazilərə qayıdışla bağlı görə biləcəyi tədbirlər, həmçinin yeni situasiyada Dövlət Komitəsi ilə əməkdaşlıq imkanları barədə fikirlərini çatdırıb.

Azad torpaqlarda quruculuq

Ağdam-Ağcabədi avtomobil yolu yenidən qurulur

“Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı”nın icrasına dair Tədbirlər Planına uyğun olaraq Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi tərəfindən respublika əhəmiyyətli Ağdam-Hındarx-Ağcabədi avtomobil yolunun yenidən qurulmasına başlanılıb.

45 km uzunluqda yol Ağdam və Ağcabədi rayonlarını birləşdirir. II texniki dərəcəyə uyğun yenidən qurulan yolun 0-21-ci km hissəsində torpaq işləri artıq yekunlaşıb. Hazırda bu hissədə hamarlayıcı layın tikintisi işləri görülür. Layihəyə uyğun olaraq 3 avtomobil körpüsünün inşası da aparılacaq.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının ərazisində icra olunan və işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin sosial-iqtisadi inkişafında mühüm rol oynayacaq yol infrastrukturuna layihələrindən biri olan Ağdam-Hındarx-Ağcabədi avtomobil yolu Ağdam və Ağcabədi rayonlarını birləşdir-məklə həmin rayonların 20-dən artıq yaşayış məntəqəsini əhatə edir.

Laçında yüksəksürətli internet xidməti göstəriləcək

“Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı”nı təsdiq etməsindən sonra Rəqəmsal İnkişaf və Neqliyyat Nazirliyinin qarşısında duran prioritet məsələlərdən biri də işğaldan azad edilmiş ərazilərdə telekommunikasiya sahəsinin inkişafıdır.

Nazirlikdən bildirilib ki, işğaldan azad edilən ərazilərdə aparılan bərpa-quruculuq işlərinin əsas tərkib hissəsi olaraq “Aztelekom” MMC tərəfindən Laçın şəhərində 800 evdə GPON texnologiyasının tətbiq olunması üçün layihə hazırlanıb, şəbəkə quraşdırılıb. Laçın şəhəri ilə yanaşı, rayonun Zabux və Sus kəndləri də GPON (Gigabit Passive Optical Networks) texnologiyası əsasında layihələndirilib. İşlər tamamlandıqdan sonra Zabux kəndində 250, Sus kəndində 75 ev təsərrüfatı xidmətlərdən yararlanıla biləcək.

Nazirliyin həyata keçirdiyi “Onlayn Azərbaycan” layihəsi çərçivəsində ölkənin digər bölgələrində də yüksəksürətli internetin təmin edilməsi üçün işlər davam etdirilir.

“Xalqın hikməti, elin sənəti”

Milli İncəsənət Muzeyində Heydər Əliyevin
100 illiyinə həsr olunan sərgi açıldı

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi münasibətilə müxtəlif incəsənət layihələri həyata keçirilir. İyulun 26-da Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində (AMİM) açılan “Xalqın hikməti, elin sənəti” sərgisi də “Heydər Əliyev İli”nə maraqlı sənət töhfələrindən biridir.

Tədbirdə əvvəlcə muzeyin elmi işlər üzrə direktor müavini Əməkdar mədəniyyət işçisi Xədicə Əsədova çıxış edərək qonaqları salamladı.

AMİM-in direktoru Əməkdar incəsənət xadimi Çingiz Fərzəliyev sərgi haqqında məlumat verdi. Qeyd etdi ki, sərgidə Sərdarlılar ailəsinin – Lələ Sərdarlı, Toğrul Sərdarlı və İsgəndər Sərdarlının ərsəyə gətirdiyi, incə zövqlə işlənmiş sandıq və sandıqçalar, mücrülər, eləcə də müxtəlif zərgərlik inciləri nümayiş olunur. Ekspozisiyada eyni zamanda Milli İncəsənət Muzeyinin kolleksiyasından zəngin ornamentli xovlu və xovsuz xalçalar, nəfis bədii tikmələr yer alıb.

Əməkdar incəsənət xadimi, sənətsünas Ziyadxan Əliyev sərginin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirdi: “Mən yarım əsrdən çoxdur təsvir sənət sahəsində prosesləri yaxından izləyirəm. Etiraf edirəm ki, bu qəbildən sənət əsərləri dünya praktikasında da azdır. Belə sənət nümunələrinin Milli İncəsənət Muzeyi tərəfindən ictimaiyyətə təqdim olunması təqdirəlayiq haldır”.

Xalq rəssamları Xanlar Əhmədov, Aydın Rəcəbov, millət vəkili Hikmət Babaoğlu, Musa

Urud, “Xalq qəzeti”nin baş redaktoru Əflatun Amaşov və başqa çıxış edənlər müəllifləri təbrik etdilər, nümayiş olunan əl işləri haqqında fikirlərini bölüşdülər. İsgəndər Sərdarlı, Lələ Sərdarlı və Toğrul Sərdarlı sərgiyə göstərdikləri diqqətə görə tədbir iştirakçılarına təşəkkürlərini bildirdilər.

Sonra qonaqlar sərgi ilə tanış oldular.

Qeyd edək ki, zərgərliklə təbii sənəti sintez edən ailənin əl işləri milli koloriti və orijinallığı ilə

göz oxşayır. Müəlliflər unudulmuş tətbiqi sənət növlərini çağırımızda yeni məzmun və formata təqdim edən sənətkarlar kimi qəbul olunurlar. Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvü olan Sərdarlılar ailəsi

“Heydər Əliyev İli”

Mədəniyyətimizin böyük hamisi

Ümummilli lider Heydər Əliyev böyük siyasətdə olduğu bir qərindən artıq dövrdə, doğma xalqının taleyində tarixi rol oynamaqla bərabər, mədəni irsimizin qorunması və zənginləşdirilməsi, milli incəsənətin, ədəbiyyatın inkişafı, respublikada mədəni-maarif işinin qabaqcıl səviyyədə təşkili sahəsində də müstəsna xidmətlər göstərib.

Heydər Əliyevin mədəniyyətə diqqət və qayğısı onun dövlət xadimi kimi fəaliyyətinin bütün mərhələlərində – sovet Azərbaycanına rəhbərlik etdiyi illərdə, Moskvada, SSRİ rəhbərliyində çalışdığı vaxtda və müstəqil Azərbaycana onillik prezidentliyi dövründə tarixin yaddaşına çoxsaylı səhifələrlə yazılıb. O, hər zaman və hər yerdə Azərbaycan mədəniyyətinin böyük hamisi olub. Bununla bağlı illərin xronikasından seçdiyimiz məqamları “Heydər Əliyev İli”nə töhfə olaraq diqqətinizə təqdim edirik...

İllərin xronikasından (51)

1995-ci il 18 yanvar

Prezident Heydər Əliyev Rüstəm Mustafayev adına Azərbaycan Dövlət İncəsənət Muzeyində açılmış “Qanlı Yanvar” sərgisinə baxıb. Sergi ilə tanışlıqdan sonra Heydər Əliyev nümayiş olunan əsərlər, xalqımızın qan yaddaşının təsviri sənətdə əksi ilə bağlı fikirlərini bölüşüb. “...Azərbaycan xalqının tarixində qəhrəmanlıq nümunələri çox olmuşdur, xalqımızın başına çox bəlalər gəlmişdir. Əgər XX əsrə görsək, 1918-ci ildə, 1920-ci ildə Azərbaycan xalqının başına gələn bəlalər, faciələr məlumdur. 1937-1938-ci illərin faciələri də məlumdur. Ancaq 1990-cı ilin yanvarında baş vermiş hadisələr əvvəlkilərin heç biri ilə müqayisə oluna bilməz. Çünki bu dövr Azərbaycan xalqının artıq milli oyanış, öz məniyyəti sübut etmək, milli azadlıq hisslərini aşkara çıxarmaq, bürüzə vermək mərhələsi idi. Biz 20 Yanvar hadisələrinə faciə kimi baxırıq. Doğrudur, faciədir. Ancaq bu faciənin səbəbi nədir? Səbəbi bir tərəfdən odur ki, Azərbaycan xalqı öz milli azadlığı uğrunda mübarizəyə qalxmışdır...”

20 Yanvar faciəsində insanlar qırıldı. Aydındır, bu, sovet ordusunun, Kommunist Partiyası rəhbərliyinin Azərbaycan xalqına qarşı etdiyi hərbi, siyasi təcavüzdür. Bu təcavüzün nəticəsində xalqımız qurbanlar vermişdir... Hər bir şəhid bizdən ötrü böyük itkidir. Onların xatirəsi bizim üçün əzizdir, qəlbimizdə daim yaşayacaqdır...

...Sərgidən aldığım təəssürat barədə bir neçə kəlmə demək istəyirəm. Buradakı əsərlər, şübhəsiz ki, Azərbaycan rəssamlarının, heykəltaraşlarının, memarlarının yüksək səviyyəyə malik yaradıcılığını nümayiş etdirən əsərlərdir.

20 Yanvar hadisələrini bir faciə kimi təsvir etmək azdır. 20 Yanvar Azərbaycan xalqının milli azadlıq uğrunda, öz məniyyəti müdafiə etmək yolunda göstərdiyi qəhrəmanlıq nümunəsidir.

Ona görə də qəhrəman Azərbaycan balalarının tankın altına düşüb əzilməsi faktını göstərməklə kifayətlənməyib, onların qəhrəmanlığını, cəsurluğunu, ölümün gözünə dik baxaraq təcavüzkarın qarşısına çıxmalarını da təsvir etmək lazımdır. Bəlkə də bu, daha çox lazımdır. Təəssüf ki, buradakı əsərlərin arasında mən belələrini görmədim. Ola bilər, bu ondan irəli gəlir ki, biz Yanvar hadisələri baş verəndən indiyədək bununla əlaqədar ancaq ağlayırıq. Şübhəsiz ki, kəderimiz, qəm-qüssəmiz böyükdür. Ancaq dərdlənməklə yanaşı, xalqımız göstərdi ki, Azərbaycanın qəhrəman oğulları o böyüklükdə Sovet İttifaqının ordusu qarşısında dayanmağa qadirdirlər.

Bəs bu xalq, o qəhrəman, o üsyankar xalq, milli azadlıq uğrunda çalışanlar haradadırlar? Onlar niyə öz əksini tapmayıblar bu əsərlərdə? Tankın altında ölən, əzələn var, amma tankın qarşısında cəsərlə duran azərbaycanlı balası haradadır? Niyə onun surəti yoxdur? Bilirsiniz, bu, sizin günahınız deyil. Mən heç kəsə irad tutmaq istəmirəm. Ümumiyyətlə, 20 Yanvar hadisələrindən sonra bu hadisələrə münasibət əks etdirilməlidir. Bax, buradakı əsərləri mən yüksək qiymətləndirərək hesab edirəm ki, rəssamlarımız o mövzu ya ad çox gözəl əsərlər yarada bilərlər.

Bizim tariximizdə bu faciəli günlər yaşamaqlıdır, o qəhrəmanlıq nümunələri yaşamaqlıdır və mən çox arzu edərdim ki, yaradıcı ziyalılarımız – şairlərimiz, bütün yazıçılarımız, bəstəkarlarımız, rəssamlarımız, heykəltaraşlarımız o yüksək zirvəyə qalxmış mədəniyyət səviyyəsində əsərlər yazsınlar. Çünki o günün Azərbaycan xalqının mədəniyyəti ən yüksək zirvəyə çatmışdır.

Keçən il biz Yanvar faciəsinin dördüncü ildönümünü qeyd edərkən, sonra Milli Məclis bu hadisələrə qiymət verərək qərar qəbul etdik ki, 20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsinə və bu hadisə münasibətilə bir abidə yaradılsın. Ona görə də mən arzu edərdim ki, heykəltaraşlarımız, memarlarımız bu mövzu üzərində işləsinlər. Amma bu işi gecikdirmək lazım deyil.

Faciəni də, xalqın qəhrəmanlığını da, təcavüzü də göstərmək lazımdır. Mən demirəm ki, böyük bir kompozisiya yaradılsın. Amma bizə bu hadisəni, tariximizin bu mərhələsini tam əks etdirən bir abidə lazımdır. Böyük abidə qurmağa indi imkan yoxdur. Ola bilər, gələcəkdə olsun. Amma indi çox təsirli, yüksək sənət əsəri kimi, bu hadisəni hərtərəfli əks etdirən bir abidə yaratmaq lazımdır”.

1995-ci il 19 yanvar

Heydər Əliyev Respublika Sarayında 20 Yanvar faciəsinin 5-ci ildönümünə həsr olunmuş xatirə gecəsində iştirak edib.

1995-ci il 23 yanvar

Heydər Əliyev “Krovayıvı omut Karabaxa” (“Qarabağın qanlı girdəbi”) kitabının müəllifi Yuri Pompeyevi qəbul edib.

1995-ci il 25 yanvar

Heydər Əliyev Azərbaycanda yaşayan yəhudi icmasının nümayəndələrini qəbul edib.

1995-ci il 4 fevral

Prezident Heydər Əliyev respublikanın Xalq artisti Polad Bülbüloğlu 50 illik yubileyi münasibətilə təbrik edib.

“Azərbaycan incəsənətinin bu gün dünya şöhrəti qazanmasında sizin layiqli payınız vardır. Yaradığınız müxtəlif janrlı musiqi əsərləri sizin çoxşaxəli yaradıcılığınızı əks etdirir, müasir milli musiqi mədəniyyətimizi zənginləşdirir. Xalqımız sizi el-el dolayan şirin nəğmələrin müəllifi və bu mahnıların əvəzsiz ifaçısı kimi yüksək qiymətləndirir. Azərbaycan mədəniyyətində tutduğunuz görkəmli yer ölməz sənətkarımız Bülbülün həyat və yaradıcılığı mühtiri ilə sıx bağlıdır. Ümidvaram ki, dahi Bülbülün sənətinin ənənələrinə daim sadıq qalacaqsınız”, – deyə təbrik məktubunda bildirildi.

Heydər Əliyev həmin gün bəstəkar və müğənni Polad Bülbüloğlunun 50 illik yubileyi gecəsində iştirak edib.

Hazırladı: Vüqar Orxan
(davamı var)

Səmimi görüşlərdən xoş xatirələr

“Bakılı oğlanlar” Ulu öndərin mədəniyyətimizə diqqət və qayğısından söz açılar

YARAT Müasir İncəsənət Mərkəzində Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi, “İRƏLİ” İctimai Birliyinin təşkilatçılığı ilə Əməkdar artistlər Tahir İmanov və Bəhram Bağırzadə ilə görüş keçirilib. Görüş ictimai birliyin “Mədəniyyətimiz” layihəsi çərçivəsində gerçəkləşib.

Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş layihənin qonaqları Ulu öndər haqqında xatirələrini bölüşür, onun mədəniyyətimizə diqqət və qayğısından söz açırlar.

Layihənin koordinatoru Riad Cəbrayılın ötən müddətdə mədəniyyət xadimləri ilə bu qəbildən bir çox görüşlər keçirdiklərini deyib. “Planet Parni İz Bakı” KVN teatrının bədii rəhbəri Əmək-

dar artist Tahir İmanov Ulu öndər Heydər Əliyevin hər zaman mədəniyyət xadimləri, həmçinin KVN teatrının kollektivi ilə səmimi görüşlər keçirərək, onların fəaliyyətini daim diqqət mərkəzində saxladığını qeyd edib. Bildirib ki, “Bakılı oğlanlar”ın qazandığı uğurların təməlinə həmişəyaşar liderin onlara göstərdiyi qayğı və dəstək dayanır.

Əməkdar artist Bəhram Bağırzadə qeyd edib ki, Ümummilli lider Heydər Əliyev cəmiyyətin mövcud nöqsanlarının satirik dildə ifadə olunmasının ən böyük dəstəkçisi idi. Hazırda milli yumor sənətinin inkişafında mövcud problemlərin həlli mühüm istiqamətlərdən biridir və gənclər bu yöndə təşəbbüskar olmalı, kreativ və yenilikçi ideyalar irəli sürməlidir.

Görüş zamanı “Planet Parni İz Bakı” KVN teatrının tamaşa və filmlərindən fragmentlər nümayiş etdirilib. “Sağlam milli yumorun inkişafında Heydər Əliyev amili” və “Teatral satiranın günmüzdə rolu” mövzularında müzakirələr aparılıb.

Görüşün bədii hissəsində “Avroviziya-2022” mahnı müsabiqəsinin ölkə təmsilçisi Nadir Rüstəmli, gənc müğənni Yusif İsmayilov və “Jafarlınsky Band”in ifasında musiqi nümunələri təqdim olunub.

“Güclü dövlət, güclü cəmiyyət, sağlam nəsil”

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin Qaradağ rayonu Heydər Əliyev Mərkəzində “Güclü dövlət, güclü cəmiyyət, sağlam nəsil” mövzusunda bilik yarışması təşkil edilib.

Əvvəlcə Dövlət Himni səsləndirilib, Ulu öndər Heydər Əliyevin və şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub.

İştirakçılar qaydalarla tanış edildikdən sonra yarışma başlanıb. Yarışma milli-mənəvi dəyərlər və bədən tərbiyəsi, idman sahəsini əhatə edən suallar əsasında aparılıb.

İntellektual yarışın qalibləri diplom və medallarla təltif olunublar.

“İstedad sərhəd tanımır”

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki DOST İnküvaz İnkişaf və Yaradıcılıq Mərkəzində “İstedad sərhəd tanımır” adlı tədbir təşkil olunub.

Tədbirdə Azərbaycanda akkreditə olunmuş diplomatlar, beynəlxalq təşkilatların təmsilçiləri iştirak ediblər.

Qonaqlar mərkəzin təlimçiləri və benefisiarlarının hazırladığı əl işlərindən ibarət sərgi, habelə burada yaradılmış şərait, peşə-yaradıcılıq otaq və studiyaları ilə tanış olublar.

Əmək və əhəlinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev bildirib ki, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə yaradılan mərkəz Cənubi Qafqazda ilk dəfə olaraq əhatəli, çoxşaxəli fəaliyyət istiqamətlərini özündə birləşdirən ən böyük inküvaz yaradıcılıq və inkişaf məkanıdır. Mərkəzin sosial cəhətdən həssas qrupların yaradıcı potensialının, istedadlarının, digər bacarıqlarının ortaya çıxarılması və inkişafı, cəmiyyətə təqdim olunmasında, onların sosial inteqrasiyasında mühüm rola malik olduğu vurğulanıb.

Sonra mərkəzin təlimçiləri və benefisiarlarının iştirakı ilə konsert proqramı təqdim olunub. İnküvaz ansamblın müşayiəti ilə keçirilən konsert proqramında dünya və Azərbaycan musiqisindən nümunələr ifa olunub.

Xəbər verdiyimiz kimi, Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyində mühafizə olunan zəngin kolleksiyanın ictimaiyyətə daha yaxşı təqdim edilməsi məqsədilə yeni ekspozisiya qurulur. Yeni ekspozisiyada Ulu öndər Heydər Əliyevə həsr olunan ayrıca bölmələr yaradılır.

Muzeyin elmi işlər üzrə direktor müavini tarix elmləri doktoru, dosent Fərhad Cəbbarovla bölməyə ekskursiya edirik. Fərhad müəllim deyir ki, Ulu öndərlə bağlı eksponatlar iki bölmədə nümayiş olunacaq. Bunlardan biri 1969-1982-ci illəri – Heydər Əliyevin sovet Azərbaycanına rəhbərlik etdiyi dövrü əhatə edir. İkinci bölmə isə onun müstəqil Azərbaycanda prezident olduğu dövrü (1993-2003) əks etdirəcək.

Direktor müavini bildirir ki, muzeyin əvvəlki ekspozisiyası 1920-ci ilə bitirdi. 2005-2007-ci illərdə muzeydə aparılan əsaslı təmir-bərpa işlərindən sonra 9 zal Hacı Zeynalabdin Tağıyevin Ev-Muzeyinə ayrıldığı üçün ekspozisiyanın məkanı darlaşdı və belə qərara alındı ki, ekspozisiya Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ilə (1918-1920) yekunlaşsın: “Lakin indi yeni ekspozisiya qurularkən planda dəyişiklik edildi və biz 2020-ci ildə Qələbə çaldığımız Vətən müharibəsini də əks etdirməli olduq. Qərara gəldi ki, son dövrə qədər olan tariximizi nümayiş etdirək. Heydər Əliyev dövrünə yeni ekspozisiyada bir zal tam olaraq ayrılıb, “1945-1988-ci illər” zalında da ayrıca bir vitrin Ulu öndərə həsr edilib. Bu zalda Heydər Əliyevin 1969-cu ilin 14 iyul tarixində öl-kəmizə rəhbər seçilməsinə dair

plenum qərarının surəti və plenumun stenoqramının surəti də nümayiş olunur”.

Fərhad müəllim deyir ki, bu bölmədəki maraqlı sənədlərdən biri də Ermənistandan bir qəzet redaksiyasının o vaxtkı Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinə mediatur təşkil etməsi ilə bağlıdır. Bu səfər zamanı onlar Xankəndidən, vilayət partiya komitəsindən Bakıya bir məktub göndərirlər: “Biz bu sənədi arxivdən götürmüşük. Həmin məktubda Dağlıq Qarabağda guya vəziyyətin pis olması ilə bağlı Ermənistanda aparılan qəرزli təbliğata cavab yazılıb. Ermənistandan gələn nümayəndə heyəti məktubda qeyd edir ki, Dağlıq Qarabağda ermənilərin yaşayış şəraiti tam normaldır. Bu məktubun üzərində Ulu öndər Heydər Əliyevin dərkənarı var. O, dərkənardə qeyd edib ki, bu məktubla Mərkəzi Komitənin bütün büro üzvləri tanış olsunlar”.

Bu bölmədə həmçinin 1969-1982-ci illərdə Azərbaycanda quruculuq illərinin nailiyyətləri əks olunub. 1977-ci ildə Sumqayıtda istehsal olunan ilk kauçuk nümunəsi, digər üç əşya o zaman respublikanın qaz sənayesi naziri vəzifəsində işləmiş Sabit Orucova məxsus ekspонатlar da burada nümayiş etdirilir. Ulu öndərin sovet Azərbaycanına rəhbərliyi döv-

ründə ən məşhur infrastruktur layihələrindən biri Naxçıvanda Araz Su Elektrik Stansiyası idi. Həmin stansiyanın yaradılması münasibətilə xatirə medalı, eləcə də fəxri neftçi döş nişanı, Azərbaycan SSR-in 50 illiyi münasibətilə buraxılmış xatirə medalı, Ulu öndərin təşəbbüsü ilə Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adına layiq görülmüş məşhur neftçi İsrail Hüseynova məxsus döş nişanı və onun vəsiqəsi və s. nümunələr maraq doğurur. Ümummilli liderin hakimiyyəti dövründə və elə müasir dövrümüzdə də ən böyük və əhəmiyyətli müəssisələrdən olan Bakı Neftayırma Zavoduna verilmiş “Əmək zərbcəsi” medalı, Bakı Metropolitenin xatirə nişanı və Poladitrmə Zavodunun ilk məhsulu da bu ekspонатlar sırasında tarixin unudulan səhifələrinə bələdçilik edir.

Azərbaycan SSR-in 1978-ci il Konstitusiyası, eləcə də bayrağı və gerbi bu bölmədə yer alıb.

Həmsöhbətim deyir ki, Heydər Əliyevin fəaliyyət dövrünü əhatə edən məlumatlar Azərbaycan dili ilə yanaşı, ingilis dilində də təqdim olunacaq. 1980-ci illərdə Azərbaycanda ilk dəfə istifadə edilən teletaypı da burada görürük. Teletayp muzeyə AZƏRTAC tərəfindən hədiyyə olunub.

Ulu öndərin ölkəmizə rəhbərliyinin birinci dövründə mədəniyyətin inkişafını əks etdirən bölmədə isə teatr, kino, musiqi, rəssamlıq və s. sahələrlə bağlı ekspонатlar əksini tapacaq. Bölmədə həmçinin informativ panellər də yerləşdiriləcək.

dən işğalını pisləyən BMT-nin dörd qətnaməsindən biridir. Göy rəngdə çap olunan sənəd ondan xəbər verir ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının bütün üzvləri bu qətnaməni təsdiq edib. Yeni qətnamə üzv sayının razılığına əsasən rəngini dəyişir.

Heydər Əliyevlə bağlı ikinci dövr dahi siyasətçinin müstəqil Azərbaycanın rəhbəri kimi fəaliyyətini əks etdirir. Bura fotosəkillər, məlumat bazalarından əlavə müxtəlif ekspонатlar zənginlik verir.

Sabiq xarici işlər naziri Həsən Həsənov tərəfindən muzeyə hədiyyə edilən bir sənəd diqqətimizi çəkir. Bu sənəd Azərbaycan ərazilərinin Ermənistan tərəfin-

Ekspozisiyada Heydər Əliyevin yubileylərinə həsr olunan xatirə markaları, həmin illərdə dövrüyyəyə buraxılan milli pul vahidləri, istiqrazlar da nəzəri cəlb edir.

Daha bir maraqlı məqam. 1994-cü ilin 20 sentyabr tarixində Bakıda dünyanın iri neft şirkətləri ilə “Əsrin müqaviləsi” imzalandıqdan sonra onun icrası üzrə yaradılan komitənin ilk iclası Tarix Muzeyinin Şərq za-

lında təşkil edilib. Həmin iclası əks etdirən fotolar da bu bölmədə sərgilənir.

Müstəqil Azərbaycanın 1995-ci ilin 12 noyabrında qəbul olunan ilk Konstitusiyası, Milli Məclis deputatının döş nişanı, Dünya azərbaycanlılarının I qurultayının xatirə nişanı və digər qiymətli ekspонатlar tariximizə güzgü salır.

Ulu öndərin mədəniyyət sahəsinə göstərdiyi diqqət və qayğının əks olunduğu ekspонатlar da bu zalda nümayiş olunur. Onların arasında Xalq artisti Qədir Rüstəmovə verilən “Şöhrət” ordeninin nişanı və vəsiqəsini, Heydər Əliyevin Xalq artisti, bəstəkar Tofiq Bakıxanovə təbrik məktubunu, Xalq şairi Mirvarid Dərbəziyə verilən “İstiqlal” ordenini görürük.

Ekspонатlar sırasında Milli Bank (Mərkəzi Bank) tərəfindən Azərbaycanda müstəqillik dövründə buraxılan bütün xatirə sikkələrinin nümunələri də maraq doğurur. Ulu öndərin yubileyləri ilə əlaqədar buraxılan qızıl, müxtəlif tarixi hadisələrə həsr edilən qızıl və gümüş sikkələr də burada yer alıb.

Öyrənirik ki, zalın böyük divarında yerləşdiriləcək panellərdə Heydər Əliyevin fəaliyyətilə bağlı fotolar da nümayiş olunacaq.

Ümummilli liderə həsr olunan zaldan sonra onun siyasi varisi, ideallarını layiqincə reallaşdıran Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müasir Azərbaycana səyahət edirik. Milli Tarix Muzeyinin yeni ekspozisiyası haqqında reportajlarımız davam edəcək. İnanırıq ki, tariximizin səhifələrini pıçıldayan bu ekspozisiya maraqlı ekspонатları ilə ziyarətçilərin diqqətini cəlb edəcək.

Lalə Azəri

ADMİU-nun yubileyi münasibətilə

Beynəlxalq elmi konfrans keçiriləcək

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti (ADMİU) bu il 100 yaşını qeyd edir. Dövlət başçısı tərəfindən təhsil ocağının yubileyinin qeyd olunması haqqında sərəncam imzalanıb. Əlamətdar yubileylə əlaqədar müxtəlif tədbirlər keçirilir.

Noyabrın 17-də ADMİU-da yubileylə əlaqədar “Azərbaycan sənətsünaslığı Şərq-Qərb dialoqu kontekstində” mövzusunda beynəlxalq elmi-praktik konfrans da bu silsilədənndir.

ADMİU-dan bildirilib ki, konfransa sənətsünaslıq, teatr sənəti, kino, televiziya və digər ekran sənətləri, sosial elmlər, musiqi sənəti və təsviri sənət, habelə teatrşünaslıq, kinoşünaslıq, rejissorluq, təsviri incəsənət tarixi və nəzəriyyəsi, dekorativ-tətbiqi sənət, musiqişünaslıq, mədəniyyət tarixi və nəzəriyyəsi, sosial iş, turizm, muzey, arxiv işi və abidələrin qorunması istiqamətləri üzrə məruzələr qəbul edilir.

Konfransın proqramına daxil ediləcək məruzələr sentyabrın 30-dək Azərbaycan, rus və ya ingilis dillərində admiuconference@gmail.com ünvanına göndərilməlidir.

Məruzə mətninin tərtibi qaydaları və strukturu barədə daha ətraflı məlumatla ADMİU-nun saytında tanış olmaq mümkündür.

İşçi dilləri Azərbaycan, türk, rus və ingilis dilləri olan konfransın materialları toplu şəkildə nəşr olunaraq hər bir iştirakçıya təqdim ediləcək. Toplu həm də ADMİU-nun rəsmi saytında rəqəmsal formatda yerləşdiriləcək.

Türkiyə Cümhuriyyətinin 100 illiyinə həsr olunmuş elmi konfrans

AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu 26-27 oktyabrda Türkiyə Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyinə həsr olunan “Əlyazmalar kitabı Azərbaycan-Türkiyə elmi-mədəni əlaqələri kontekstində” mövzusunda beynəlxalq elmi-nəzəri konfrans təşkil edəcək.

İnstitutdan bildirilib ki, konfransda iştirak üçün məruzələrin xülasəsi Azərbaycan və ya Türkiyə türkçəsində açar sözlərlə birgə sentyabrın 6-dək cumhuriyetkonfrans@gmail.com ünvanına göndərilməlidir. Azərbaycan dilində təqdim olunan məruzə mətnlərinə ingilis, digər dillərdə tərtib edilən mətnlərə isə Azərbaycan dilində xülasə əlavə olunmalıdır. Xülasəsi müsbət rəy alan şəxslər sentyabrın 20-dən 30-dək məruzələrinin tam mətnini cumhuriyetkonfrans@gmail.com ünvanına göndərə bilərlər.

Əlyazmalar İnstitutunun Türk dünyası əlyazmalarının tədqiqi və Türkdillli əlyazmaların tədqiqi şöbələrinin birgə təşkilatçılığı ilə keçiriləcək konfransda mətnşünaslıq, mənbəşünaslıq, tarixşünaslıq, ədəbiyyatşünaslıq, folklorşünaslıq, türkologiya, mədəniyyətşünaslıq, fəlsəfə və teologiya bölmələri üzrə məruzələr dinlənəcək.

Konfrans “Yazılı materiallarda Azərbaycan-Türkiyə elmi-mədəni əlaqələri”, “Türk xalqları ədəbiyyatı əlyazmalar kontekstində”, “Türk xalqlarının yazılı folklor abidələri”, “Türkologiyanın aktual problemləri və ədəbi dil məsələləri”, “Türk xalqları tarixi əlyazma kontekstində”, “Türkdillli əlyazmalarda fəlsəfə, teologiya və mədəniyyət məsələləri” mövzularını əhatə edir.

Telman Adıgözəlov – 70

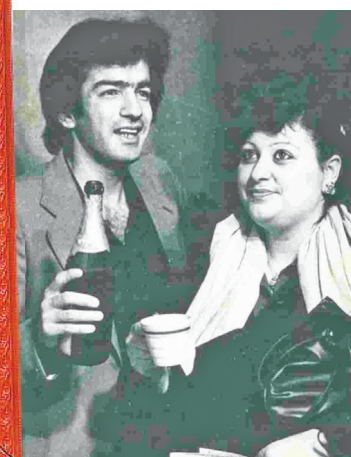
Bu il tanınmış teatr və kino aktyoru, Xalq artisti Telman Adıgözəlovun (1953-2010) anadan olmasının 70 illiyidir. 57 il ömür sürən aktyor teatr səhnəsində, televiziya tamaşalarında və filmlərdə yaddaqalan obrazlar yaradıb.

Əslən Ordubaddan olan Telman Abbasqulu oğlu Adıgözəlov 1953-cü il iyulun 17-də Balakən rayonunda dünyaya göz açıb. Telmanın səhhəti ilə bağlı olaraq ailəsi Bakı şəhərinə köçüb və o, 7 nömrəli məktəbdə təhsil alıb. Azərbaycan Televiziyasında çalışan rejissor Nazim Zeynalov ilk dəfə onu Yeni il şənliyində lentə alıb və o gündən Telmanda teatra böyük maraq yaranıb. Uşaq yaşlarından “Yasəmən” televiziya teatrında tamaşalarda oynayıb, yeddinci sinifdə oxuyanda isə böyük aktyorumuz Adil İsgəndərovun kinoaktyorluq kursuna yazılıb. 1975-ci ildə Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutunun (indiki Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti) Dram və kino aktyorluğu fakültəsini bitirib.

Beş il institutun “Tədris teatri”nda çalışıb, televiziya tamaşalarında, səhnəciklərdə rol alıb.

Telman Adıgözəlov 1980-ci ildən Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrında fəaliyyətə başlayıb. Teatrın səhnəsində bir-birindən maraqlı obrazlar yaradıb. C.Məmməd-quluzadənin “Dəli yığıncağı”nda zəncircürvan, İ.Əfəndiyevin “Xurşidbanu Natəvan”ında Daşdəmir, “Mahni dağlarda qaldı” tamaşasında Rehman, V.Şekspirin “Maqbet”ində Flins, M.İbrahimovun “Közəren ocaqlar”ında Xanəhməd, H.Cavidin “İblis”in-

Səhnədən, efir-ekrandan paylanan gülüş...

də şeypurçu, S.Vurğunun “Va-qif”ində təlxək, S.Rəhmanın “Nişanlı qız”ında Çəşməkli kişi və digər səhnə əsərlərində özünəməxsus ifası ilə yadda qalıb.

İstedadlı aktyor daha çox “Yaşıl eynəkli adam”, “Ordan-burdan”, “Qonşular”, “Evləri köndələn yar”, “Yarımştat” və s. televiziya tamaşalarındakı maraqlı rolları ilə, hər bir obrazının dilindən səslənən ifadələri ilə yaddaşlarda iz qoyub. “Azərbaycanfilm” kinostudiyasında istehsal olunmuş “Nəsimi”, “Üzü küləyə”, “Xatirələr sahilli” kimi filmlərdə isə xarakterik rollar oynayıb.

Telman Adıgözəlov 2000-ci ildə “Əməkdar artist”, 2006-cı ildə “Xalq artisti” fəxri adlarına layiq görüldü.

Günlərin birində aktyorun üreynə ağırılar yaranır. Ancaq buna elə də əhəmiyyət vermirdi. İkinci dəfə ağır ilə dözülməz olur ki, həkimə getməyə məcbur olur. Həkim onu yoxlayaraq üreynə heç bir probleminin olmadığını, duzlaşmadan şübhələndiyini deyir və müalicə yazır. Müalicə olunsa da, aktyor özündə yaxşılığa doğru bir dəyişiklik hiss edirdi.

Xalq artistinin ölümü hamı kimi ailəsi üçün də gözənilməz olur. Gecə saatlarında səhhəti ağrılaşır. Həkimlərin müdaxiləsinə baxmayaraq, sənətkarın həyatını xilas etmək mümkün olmur. İnsanlara səhnədən, efir-ekrandan gülüş bəxş edən aktyor 2010-cu il aprelin 15-də dünyasını dəyişir. Abşeron rayonunun Fatmayı kənd qəbiristanlığında torpağa tapşırılır.

Hazırladı: N.Məmmədli

“Çağrıtəpə” yaşayış yerində qazıntılar davam edir

AMEA Arxeologiya və Antropologiya İnstitutunun ekspedisiyası tərəfindən Ağstafa rayonunun Xətai kəndi ərazisində Neolit dövrünə aid “Çağrıtəpə” abidəsində artıq 4-cü tədqiqat işləri davam etdirilir. Hazırkı mərhələdə işlərin aparıldığı üst qat götürüləcək və alt qatlarda tədqiqat həyata keçiriləcək. Burada təxminən 8 min il əvvələ aid dövrün izlərinə rast gəlinib.

Abidə Neolit dövrünə aid Şo-mutəpə mədəniyyətinə təsadüf edən yaşayış yeridir. Bu mədəniyyətin abidələri həm şərq Gürcüstan, həm də qərbi Azərbaycan ərazilərini əhatə edir. Araşdırmalar zamanı məlum olub ki, bu ərazidə insanlar eramızdan əvvəl 6-cı minilliyin başlanğıcında yaşayıblar.

Ekspedisiyanın rəhbəri, Arxeologiya və Antropologiya İns-

titutunun şöbə müdiri professor Nəcəf Museyibli bildirib ki, ötən müddətdə qazıntı zamanı ərazidən zəngin mədəniyyət nümunələri əldə edilib. “Bu ərazilərdə Neolit dövründə yaşamış insanlar əkinçilik və maldarlıqla məşğul olublar. Əsas maraqlı məqam ondan ibarətdir ki, bu tip abidələr o cümlədən də “Çağrı-

təpə” yaşayış yeri Azərbaycan ərazisində protosivilizasiyaların başlanğıc dövrüdür. Yəni ilk dəfə olaraq bu ərazidə əkinçilik mədəniyyətinin meydana çıxması tarixini izləmək mümkün olur. Arxeoloji qazıntılar nəticəsində əkinçilik təsərrüfatına aid maddi mədəniyyət nümunələri aşkara çıxarılıb”, - deyə o bildirib.

Hazırda 240 kvadratmetrlik ərazidə arxeoloji qazıntılar davam edir. Qazıntılar nəticəsində çiy kərpicdən ibarət tikili qalıqları aşkar edilib. Eyni zamanda qalıqların içərisindən çoxlu sayda maddi mədəniyyət nümunələri, əmək alətləri, çaxmaq daşı, kəsiciləş alətlər və təsərrüfat quyularından heyvan sümükləri tapılıb.

Alim qeyd edib ki, arxeoloji qazıntılar başa çatdıqdan sonra bu maddi mədəniyyət nümunələri üzərində laborator analizlər aparılacaq və bu, abidənin daha dəqiq dövrünü müəyyənləşdirməyə imkan verəcək.

“Çağrıtəpə”də arxeoloji qazıntılar göstərir ki, bu yerlərdə istehsal mədəniyyəti, erkən əkinçilik mədəniyyəti yerli zəmində meydana çıxıblı. Həmçinin qazıntı zamanı məlum olub ki, “Çağrıtəpə”də yaşayış bir neçə mərhələdən ibarət olub və mərhələlər arasında fasilə yoxdur, ardıcılıqla bir-birini əvəz edir.

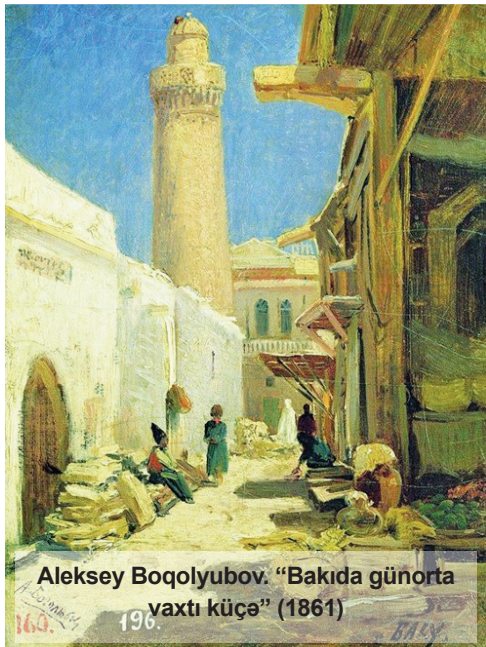
Bakının tarixi təsviri sənətdə

Bakının tarixi, tikililəri, şəhər arxitekturası, eləcə də əhəli, sakinlərin məişət və güzəranı ilə bağlı təsviri sənət əsərlərindən günümüze gəlib çatan ən qədim nümunələr XVII əsərə aiddir. Bu mövzuda çoxsaylı tədqiqatlar aparılıb, tarixi kontekstdə monoqrafiyalar, sənətsünaslıq nöqteyi-nəzərindən məqalələr yazılıb. Bu yazıda Bakının tarixi ilə bağlı XVII-XIX əsrlərə aid təsviri nümunələrə bir daha nəzər salacağıq.

Qədim Bakının bizə məlum olan ilk təsvirlərindən, bəlkə də, birincisi almaniyalı səyyah və təbiətsünas Engelbert Kempfer tərəfindən yaradılmış qravüradır. O, 1683-1693-cü illərdə dünya səyahətinə çıxır. Rusiya və İrandan keçərək Hindistana, oradan İndoneziyanın Yava adasına və Yaponiyaya qədər gedib çıxır. Səyahətinin ilk ilində, 1683-cü ildə yolu Azərbaycandan da keçir. İlk olaraq Şamaxı şəhərinin, daha sonra isə Bakı şəhərinin qravüralarını yaradır. Almaniya qayıtdıqdan bir neçə il sonra (1712-ci ildə) səyahətnamə yazır. Burada Abşerondan, xüsusən də Bakıdan, neft quyularından bəhs edir. Təsvirə diqqət yetirdikdə sırası ilə qala divarlarını, Qız qalasını, Cümə məscidini və Məhəmməd məscidinin minarələrini, habelə Şirvanşahlar sarayını görə bilərik.

Bu hadisələr özünü təsviri sənətdə də göstərirdi. Düzdür, həmin dövrə aid əsərlərdə qızgın döyüş səhnələri, batal janrda nümunələr görmürük. Lakin ələ keçirmək istədiyi Azərbaycanın coğrafiyasını daha geniş şəkildə öyrənmək Rusiyaya lazım idi və elə bu səbəbdən də geniş ekspedisiyalar təşkil olunurdu. Burada çəkilən rəsmlər daha çox hərbi xarakter daşıyırdı.

Lamiyə Fərzəliyeva “Qədim Bakı əcnəbi səyyah və rəssamların gözü ilə” adlı məqaləsində “Mədəniyyət” qəzeti, 16.09.2020) bu barədə yazır: “1858-1859-cu illərdə Aleksandr Düma Rusiya imperiyasına səyahəti zamanı Qafqazı, həmçinin Azərbaycana gəzmişdir. Düma bu səfərə bacarıqlı memar və rəssam Jan Pyer Muane ilə çıxmışdı. Düma və Muane Bakını və ətraf kəndlərini gəzmış, xeyli maraqlı məlumatlar toplamış, təsvirlər hazırlamışdılar. Dumanın “Qafqaz səfəri” adlı etnoqrafik səpkidə yazdığı əsəri 1861-ci ildə Tiflisdə rus dilində çap edilmişdi. Kitabdakı Bakının təsvirlərini Muane çəkmişdi. 1858-ci ilə aid olan Bakı mənzərəsi, Atəşgahın təsvir etdiyi iki əsəri və Şamaxı mənzərələri Muanenin Azərbaycana səfəri zamanı yaratdığı işlərə aiddir...”.

Pyotr Verəşşagin məşhur rus batalist rəssamıdır. O, müharibə səhnələrindən başqa həmçinin tarixi abidələrin, səyahət etdiyi bölgədəki mədəni mühitin təsvirlərini də yaradırdı. Onun əsərləri etnoqrafik yöndən bizə zəngin vizual məlumat təqdim etməkdədir.

Qriqori Qaqarin və Aleksey Boqolyubovun əsərləri də eyni mahiyyəti daşıyır. Onların çəkdiyi təsvirlər sayəsində XIX əsr Bakısının necə dəyişikliklərə uğradığına şahid oluruq və əsrin əvvəlləri ilə sonları arasında baş vermiş dəyişiklikləri müqayisəli şəkildə təhlil edə bilərik.

Rusiyalı rəssam və incəsənət tədqiqatçısı Qriqori Qaqarin 1840-1850-ci illərdə Qafqazda hərbi xidmətdə olarkən burada yaşayan xalqların məişətinə aid tablolar, portret, mənzərə rəsmləri və batal səhnələri çəkmişdi. O, Azərbaycanda da olmuş, “Şamaxı rəqqasəsi”, “Bakixanovun portreti” kimi rəngkarlıq işləri ilə yanaşı, buradakı memarlıq abidələrinin də təsvirlərini yaratmışdı. Şah məscidi, Şirvanşahlar sarayında Divanxananın təsvirləri 1840-cı ilə aiddir.

Bakı ilə bağlı tarixi təsvirlərin müəllifi olan Aleksey Boqolyubov 1853-cü ildən Rusiya Baş Hərbi Dəniz Qərargahının rəssamı olaraq fəaliyyət göstərmişdi. 1873-cü ildən etibarən Parisdə yaşamışdı. Onun “Dənizçi rəssamın qeydləri” kitabına nəzər salsaq görərik ki, Boqolyubov 1861-ci ildə Bakıya gəlib və şəhərin sahılböyü təsvirlərini çəkib.

İvan Şebəlin rusiyalı tarixçi, arxeoloq, etnoqraf, bərpəçi və rəssam idi. 1928-ci ildə tarixi və mədəniyyət abidələrinin bərpası ilə əlaqədar olaraq Azərbaycana dəvət olunmuşdu. Qeyd etmək lazımdır ki, onun 1930-cu illərdə hazırladığı plan və çertyojlardan sonralar da tədqiqat işlərində geniş şəkildə istifadə edilib. Bu dövrə Bakıda artıq kompleks şəkildə aparılan arxeoloji tədqiqatlar şəhərin Orta əsrlər mənzərəsini yaratmağa imkan verirdi. Təbii ki, bu işdə XVII-XIX əsrlərə aid təsvir nümunələri dəyərli mənbə idi və onlar bu gün də həm sənət, həm də elm nöqteyi-nəzərindən əhəmiyyətini saxlamaqdadır...

Cavidan Zeynalov

Rus alimi və şərqşünası Samuel Qmelin 1769-cu ildə İranın və Azərbaycanın tədqiq edilərək öyrənilməsi üçün Rusiyadan elmi ekspedisiyaya göndərilmişdi. O, XVIII əsr Bakısının o dövrə qədər olan təsvirləri ilə müqayisədə bir qədər daha detallı xəritə-təsvirini yaratmışdı. Təsvirə nəzər yetirdikdə şəhər mərkəzini çevrəleyen təpələrin üzərində üç qülləni görürük. Lakin bu qüllələr Abşerondakı digər müşahidə qüllələrinə nəzərən nizamsız inşa edilmişdi.

Bu tip təsvirlər bizə Bakının və ümumən Abşeron yarımadasının o dövr üçün topoqrafiyasını, hətta bəzən florasını öyrənməyə kömək edir.

Qabriel Sergeyeviç Sergeyev rus rəssamı və hərbi topoqraf idi. Türkiyə və Misirin tarixi mənzərələrini yaradan ilk rus rəssamlarından biridir. 1796-1797-ci illərdə Azərbaycan və İran ərazisində hərbi ekspedisiyada olmuşdu. Tarixdən bilirik ki, Azərbaycan bu çağda xanlıqlar dövrünü yaşayırdı. Rusiya ilə İran bu ərazilərə nəzarət uğrunda müharibələr aparırdı. Azərbaycanın sahiləni bölgələri ruslar tərəfindən ələ keçirilmişdi.

Plagiatlığın aşkarlanması üçün...

Mətnlərin intellektual analizi aparılıb

Elm və Təhsil Nazirliyinin İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunda böyük biliklərin analitikasının (Big Knowledge Analytics) elmi-nəzəri əsasları araşdırılıb.

İnstituddan bildirilib ki, ötən 6 ayda böyük həcmli məlumatlarda anomaliyaların aşkarlanması üçün alqoritmlər işlənib. Anomaliyalar aşkarlayan alqoritmlərin “Apache Spark” mühitində eksperimental yolla müqayisəli analizi aparılıb, böyük ölçülü məlu-

matların klasterləşdirmə alqoritmlərinin və məlumatlarda anomaliyaların aşkarlanması alqoritmlərinin müasir vəziyyəti təhlil olunub.

Həmçinin anomaliyaların aşkarlayan klasterləşdirmə alqoritmlər eksperimental yolla müqayisəli analiz olunub və onların çatışmazlıqları müəyyən edilib. Eyni zamanda, plagiatlığın aşkarlanması üçün mətnlərin intellektual analizi metodları işlənib. Virtual mühitdə tələbələrə fərdi xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq tədris resurslarından istifadə qiymətləndirilib.

Xatirə təqvim

29 iyul – 1 avqust

Azərbaycan

29 iyul 1939 – Əməkdar artist, vokal ifaçısı (bariton) Əli Həsən oğlu Haqverdiyev (1939 – 14.9.1992) Bakıda doğulub. Azərbaycan Opera və Balet Teatrının solisti olub, filmlərdə “Dədə Qorqud”, “Şir evdən getdi”) çəkilib.

29 iyul 1982 – Şuşa şəhərində ilk dəfə keçirilən Vaqif Poesiya Günləri çərçivəsində görkəmli şairə Xudşidbanu Natəvanın abidəsinin (heykəltaraş – Həyat Abdullayeva) açılışı keçirilib. Mərasimdə respublikanın rəhbəri – Azərbaycan KP MK-nın Birinci katibi Heydər Əliyev iştirak edib.

30 iyul 1896 – Xalq artisti Marqarita Matveyevna Annenskaya (1896-1965) Tiflisdə doğulub. 1930-cu ildən Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrının aktrisası olub.

30 iyul 1928 – Maarif və mədəniyyət xadimi, teatr təşkilatçısı Həbib bəy Mahmudbəyov (1864–1928) vəfat edib.

30 iyul 1942 – Tərcüməçi, ədəbiyyatşünas Fərhəd Qəmbər oğlu Əliyev (1942-1996) anadan olub.

30 iyul 2018 – Prezident İlham Əliyev Xalq artisti, Dövlət mükafatları laureatı Həsən Məmmədovun 80 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

31 iyul 1940 – Xalq artisti Vaqif Məzahir oğlu Əliyev (1940 – 13.8.2021) Bakıda doğulub. Sumqayıt Dövlət Dram Teatrı yaranandan (1968) bu teatrın aktyoru olub. 2000-ci ildən Bakı Bələdiyyə Teatrında çalışıb. Filmlərə çəkilib.

31 iyul 2017 – Prezident İlham Əliyev dünya şöhrətli müğənni, bəstəkar, Azərbaycanın və SSRİ-nin Xalq artisti Müslüm Maqomayevin 75 illik yubileyi haqqında sərəncam imzalayıb.

31 iyul 2019 – Əməkdar mədəniyyət işçisi, teatrşünas Kəmalə Məmməd qızı Cəfərzadə (5.8.1950 – 2019) vəfat edib.

1 avqust 1894 – Bakıda yazıçı, maarifçi Nəriman Nərimanovun təşəbbüsü ilə ilk müsəlman qiraətxanası – ictimai kitabxana fəaliyyəyə başlayıb. Kitabxananın təşkilində S.M.Qənizadə, H.Mahmudbəyov, S.Vəlibəyov və başqa ziyalılar iştirak etmişdi. Qiraətxananın müdiri müəllim Əlişkəndər Cəfərzadə idi. Gənclərin qiraətxana ətrafında toplaşmasından ehtiyat edən hakim dairələr 1898-ci ilin oktyabrında onu “şübhəli siyasət ocağı” kimi bağladılar.

1 avqust 1896 – Əməkdar incəsənət xadimi, teatr rəssamı və qrafika ustası Həsənağa Hacıbəy oğlu Mustafayev (1896 – 22.4.1971) anadan olub. Opera və Balet, Musiqili Komediya və b. teatrlarda tamaşalara səhnə tərtibatı verib.

1 avqust 1908 – Ədəbiyyatşünas, professor Hidayət Əli oğlu Əfəndiyev (1908-1979) Şamaxıda anadan olub.

1 avqust 1929 – Əməkdar elm xadimi, ədəbiyyatşünas, professor Bağır İbrahimxəlil oğlu Bağirov (1929 – 15.1.2010) anadan olub.

1 avqust 1934 – Ədəbiyyatşünas alim, professor Xeyrulla Qulam oğlu Məmmədov (1934 – 8.9.2005) Lerik rayonu Zuvand mahalının Hovəri kəndində anadan olub.

1 avqust 1948 – Əməkdar incəsənət xadimi, kinooperator, rejissor Ələkbər Yunus oğlu Muradov (1948 – 1.8.2013) Bakıda doğulub. Filmləri: “Qaladan tapılan mücrü”, “O dünyadan salam” (operator), “Güllənmə təxirə salınır” (rejissor) və s.

1 avqust 1961 – Tanınmış bəstəkar, Əməkdar incəsənət xadimi Qəmbər Muxtar oğlu Hüseynli (16.4.1916 – 1961) vəfat edib.

1 avqust 1981 – Əməkdar artist Əliheydər (Heydər) Həsənzadə (1913-1981) vəfat edib. Naxçıvan Dövlət Dram, Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları teatrlarında çalışıb, filmlərdə çəkilib.

Dünya

29 iyul 1900 – İsveç yazıçısı, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı laureatı (1974) Eyvind Gunson (Eyvind Olov Verner Johnson; 1900-1976) anadan olub.

29 iyul 1921 – Fransız rejissoru Kris Marker (Christian Bouche-Villeneuve; 1921-2012) anadan olub. Filmləri: “Uçuş zolağı”, “Günəşsiz”, “Dərinlikdə həvə qırmızıdır” və s.

30 iyul 1511 – İtalyan memarı, rəssam və yazıçı Corco Vazari (Giorgio Vasari; 1511-1574) anadan olub.

30 iyul 1818 – İngilis yazıçısı Emili Bronte (Emily Jane Bronte; 1818-1848) anadan olub. Yazıçı Şarlotta Brontenin bacısıdır. Əsərləri: “Tufan aşırımı”, “Mənim qəlbim qorxaq deyil”.

31 iyul 1866 – Türk yazıçısı Xalid Ziya Uşaqılgil (1866 – 27.3.1945) anadan olub. “Aşk-ı memnu”, “Bir ölünnün dəfəti”, “Qırıq həyatlat” və s. romanların müəllifidir.

31 iyul 1886 – Macar bəstəkarı Ferens List (Liszt Ferenc; 1811-1886) vəfat edib. Məşhur əsərləri: “Faust” simfoniyası, “Macar” rapsodiyası.

31 iyul 1914 – Fransız (ispan əsilli) aktyoru Lui de Fünəs (Louis Germain David de Funes de Galarza; 1914-1983) anadan olub. “Böyük gəzinti”, “Jandarm və yadplanetlilər” və s. komediya filmləri ilə məşhurlaşıb.

1 avqust 1819 – Amerika yazıçısı Herman Melvill (Herman Melville; 1819-1891) anadan olub. Əsərləri: “Mobi Dik” romanı, “Con Marr və digər dənizçilər” hekayələr toplusu və s.

1 avqust 1923 – SSRİ Xalq artisti, məşhur televiziya aparıcısı Valentina Leontyeva (1923-2007) anadan olub.

Hazırladı: V.Orxan

Mikayıl Müşfiqin şeirləri İspaniya və Almaniyanın ədəbiyyat portallarında

Dövlət Tərcümə Mərkəzinin “Azərbaycan ədəbiyyatı beynəlxalq virtual aləmdə” layihəsi çərçivəsində İspaniyanın “Alquibla” və Almaniyanın “Spruechetante” ədəbiyyat portallarında görkəmli şair Mikayıl Müşfiqin (1908-1938) şeirləri dərc olunub.

Mərkəzdən bildirilib ki, portallarda şairin ispan və alman dillərinə tərcümə olunmuş “Həyat sevgisi” və “Yeni gənc” şeirləri yayımlanıb.

Şairin yaradıcılığı haqqında məlumatla birlikdə təqdim olunan şeirlərin ispan dilinə tərcümə müəllifləri – ispan filoloqu Eva Konterras və Dövlət Tərcümə Mərkəzinin ispan dili mütəxəssisi Aysel Əliyeva, alman dilinə tərcümə müəllifləri – alman filoloqu Kerstin Krap və mərkəzin alman dili mütəxəssisi Məryəm Səmədovadır. Qeyd edək ki, geniş oxucu kütləsi tərəfindən izlənilən “Alquibla” və “Spruechetante” ədəbiyyat portalları mütəmadi olaraq səhifələrində dünyanın tanınmış yazıçı və şairlərinin yaradıcılığını işıqlandırır.

“Qızıl şir” uğrunda...

Venesiya festivalının əsas müsabiqə proqramında 20-dək film var

80-ci Venesiya Beynəlxalq Film Festivalı (Venice International Film Festival) bu il 30 avqust – 9 sentyabr tarixlərində keçiriləcək.

Festivalın açılışını Edoardo De Angelisin “Komandanta” filmi edəcək. Festivalının əsas müsabiqə proqramında 20-dək film var. Lük Bessonun “Dogman”, Bertran Bonellonun “La Bete”, Stefan Brizenin “Hors-Saison”, Sofia Koppolanın “Priscilla”,

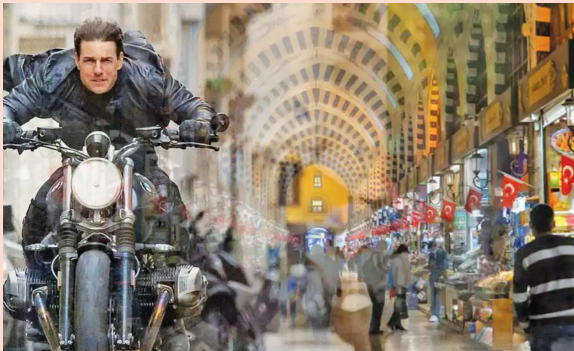
David Fingerin “Qatil” və başqa filmlər Venesiya festivalının baş mükafatı – “Qızıl şir” uğrunda yarışacaqlar.

Müsabiqənin münisiflər heyətinə amerikalı rejissor Damien Şazel rəhbərlik edəcək. Əsas müsabiqə proqramından savayı “Üfüqlər” (Orizzonti) proqramında da 20-dək ekran əsəri nümayiş etdiriləcək. Onların arasında iki türkiyəli rejissorun filmləri də var. Selman Nacarın “Tərəddüd xətti” və Nehir Tunanın “Yurd” filmi ilk dəfə kinoseverlərə Venesiya təqdim olunacaq.

Festivalın mükafatlandırma mərasimi sentyabrın 9-da keçiriləcək.

“Mümkün olmayan missiya...”

Növbəti bölüm İstanbulda çəkiləcək

Hollivud ulduzu Tom Kruzun baş rolda oynadığı “Mümkün olmayan missiya” (“Mission: Impossible”) serialından “Ölümcül hesablaşma” (“Dead Reckoning”) filminin ikinci hissəsinin bəzi fraqmentləri İstanbulda çəkiləcək. İstanbula gələn çəkiliş qrupu şəhərin məşhur “Kapalıçarşı” ticarət mərkəzində olub.

Amerikalı ssenarist, rejissor və prodüser Kristofer Makquarri komandası ilə birlikdə burada mümkün çəkiliş yerlərinə baxıb.

Qeyd edək ki, yeni film “Mümkün olmayan missiya...” kino serialının sayca 8-ci bölümü olacaq. İndiyədək bu filmlərin üçünü Kristofer Makquarri çəkib. İstanbulun məşhur bazarı bundan öncə də xarici kinematografçıların diqqətində olub. O cümlədən “Agent 007” silsiləsindən filmlərin də bəzi səhnələri vaxtilə “Kapalıçarşı”da çəkilib.

Çinin nəhəng teleskopu kainata göz qoyur

800-dən çox pulsar aşkarlayıb...

Çinin cənub-qərbindəki Quycou vilayətində dağlıq ərazidə yerləşən və diametri 500 metr olan dünyanın ən böyük və həssas radioteleskopu (FAST) fəaliyyətə başladığı 2016-cı ildən bəri 800-dən çox yeni pulsar aşkarlayıb.

Bu barədə teleskopun operatoru olan Çinin Milli Astronomiya Rəsədxanası açıqlama yayıb. Bildirilir ki, FAST bu dövrdə xaricdəki bütün teleskoplardan 3 dəfə çox pulsar aşkarlayıb. Pulsarların müşahidəsi qravitasiya radiasiyasının və qara deliklərin mövcudluğunu təsdiqləmək üçün vacib bir vəzifədir.

Qeyd edək ki, nəhəng radioteleskopun perimetri 1,6 kilometrdir. Rəmi olaraq “Səma gözü” adlandırılan teleskopun səthi təxminən 30 futbol meydançasının ümumi sahəsinə bərabərdir. Dünyanın ən sürətli kompüterlərindən olan “Sky Eye 1” ilə əla-

qələndirilən “Səma gözü” saniyədə 38 gicəbəyət informasiya qəbul etmək gücündədir.

Bu arada Çinin “Long March 2D” daşıyıcı raketini Yerin məsafədən zondlanması üzrə peykini (“Yaogan-36”) orbitə çıxarıb. Çin Aerokosmik Elm və Texnologiya Korporasiyasının (CASC) məlumatına görə, ikipilləli “Long March 2D” daşıyıcı aparatı Şanxay Kosmik Texnologiyalar Akademiyası tərəfindən peykləri aşağı Yer orbitinə çıxarmaq üçün hazırlanıb. O, həmçinin 645 km yüksəklikdə Günəşə sinxron orbitə 1300 kiloqram faydalı yük çıxarmağa qadirdir.

Türkiyə 1 milyon suriyalı qaçqını

ölkəsinə qaytaracaq

Türkiyə öz ərazisində yerləşən suriyalı qaçqınların 1 milyon nəfərinin ölkəsinə qayıtmasını təmin etmək niyyətindədir.

Bu barədə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan iyulun 26-da Ankarada Polis Akademiyasında keçirilən buraxılış mərasimində çıxış edərkən deyib.

“Qaçqınların vətənlərinə qayıdışı Suriyada təhlükəsizlik və sabitliyin səviyyəsi artıqca davam edəcək. Bu günə kimi 600 min nəfər ölkəsinə qayıdıb, biz ümumilikdə 1 milyon qaçqının öz vətənlərinə qayıtmasını təmin etməyi planlaşdırırıq”, – deyə o bildirib.

Xatırladaq ki, Türkiyənin daxili işlər naziri Əli Yerlikaya hazırda ölkədə 4,9 milyona yaxın qaçqının yaşadığını və onlardan 3 milyonunun Suriya vətəndaşı olduğunu qeyd etmişdi.

Malazgirtə arxeoloji qazıntılar:

Səlcuqlu şəhidliyi, yoxsa qərargah?

Türklərin Anadoluya qapılarını açan Malazgirt döyüşünün (Muş vilayəti, 1071) baş verdiyi ərazidə arxeoloji qazıntılar aparılır.

Qazıntı işlərinə 2020-ci ildə Türkiyə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin dəstəyi ilə Mədəni İrs və Muzeylər Baş İdarəsi və Ahlat Muzeyinin birgə heyatə keçirdiyi “Malazgirt döyüş sahəsinin aşkarlanması, tarixi və arxeoloji tədqiqatı” layihəsi çərçivəsində başlanılıb. Qazıntılar bu il Səlcuqluların qərargahı və ya Səlcuqlu şəhidliyi olduğu ehtimal edilən ərazidə aparılır. Ekspedisiyada 12 universitetdən 40 tədqiqatçı iştirak edir.

Muğla Sıtkı Koçman Universitetinin müəllimi, ekspedisiyanın üzvü Adnan Çevik bildirib ki, Malazgirtə 7,5 kilometr uzaqlıqda, dəniz səviyyəsindən 1640 hündürlükdə yerləşən Afşin kəndində 2021-ci ildə aparılan qazıntılar zamanı müsəlman qəbiristanlığı aşkar olunub: “2022-ci ildə aşkara çıxarılan maddi mədəniyyət nümunələri və insan sümükələrinin analizləri XI əsri nişan verir. Buradakı qəbirlərdən çıxarılan sümükələrin 25-30 yaş arası kişilərə məxsusluğu və ölüm səbəblərinin travmatik olduğu müəyyən edilib. Ərazidə iki minə yaxın məzar təsbit edilib. Öldə olunan tapıntılar burada daha geniş arxeoloji tədqiqatların aparılmasını zəruri edir”.

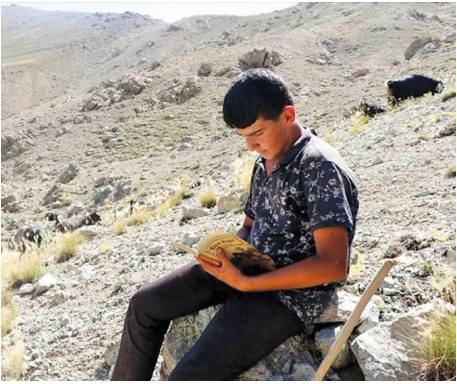
Xatırladaq ki, 1071-ci il avqustun 26-da baş verən Malazgirt döyüşündə Səlcuq hökmdarı Alp Arslanın qoşunları Bizans imperatoru Romen Diogenin ordusu üzərində tarixi qələbə qazanıb. Səlcuq dövləti ilə Bizans arasında müqavilə imzalanıb və Şərqi Anadolu torpaqları türklərin nəzarətinə keçib.

Keçi otararaq imtahana hazırlaşdı...

Yüksək nəticə əldə edib

Türkiyənin Elazığ vilayətində 14 yaşlı məktəbli yaylaqda keçi otara-otara imtahana hazırlaşmaqla Lisəyə Keçid Sistemi (LGS) üzrə imtahandan yüksək nəticə əldə edib. Cəmi bir sualda yanlış olan məktəbli 500 mümkün baldan 494 bal toplayıb.

Ailəsi Elazığ vilayətinin Arıcak mahalında heyvandarlıqla məşğul olan Muhammet Halil Yazar həm keçiləri otarib, həm də imtahana hazırlayıb. Ailəsinə kömək edən əzmlı məktəbli keçiləri otarkən firsətli fəvvarə verməyib və məqsədinə nail olub.

“Yaylaq həyatı çox çətin, amma ailəm bu işi sevdi. Çünki bizim dolanışığımız keçi və inəklərdən çıxır. LGS imtahanından 494 bal aldım. Dərs oxuduğum dönmədə televizora baxmadım, telefonum onsuz da yoxdur. Şadam ki, hədəfəmə çatdım”, – deyə o bildirib.

LGS Türkiyədə Milli Təhsil Nazirliyi tərəfindən 2017-2018-ci tədris ilindən tətbiq olunur və liseylərə qəbul imtahanıdır. 2023-cü il LGS imtahanlarında 500-ə yaxın məktəbli maksimum nəticə göstərib.

Dünyanın ciyərləri yanır...

Azərbaycandan təxminən 10 dəfə böyük ərazi

Yayın qızmar istiləri dünyanın bir çox yerlərində meşə yanğınları ilə müşayiət olunur. Yer kürəsində meşə yanğınları ilə bağlı məlumatların toplandığı “Global Forest Watch” saytındakı statistikaya görə, 2013-cü ildən bu yana dünyada 82 milyon hektar meşə sahəsi yanılıb. Bu, 820 min kvadrat kilometr, yaxud müqayisə üçün desək, İranın yarısı və ya Azərbaycandan təxminən 10 dəfə böyük ərazidir.

Bu müddətdə dünyada yanğınlar nəticəsində ən böyük meşə itkisi 2016-cı ildə (9,63 milyon hektar) qeydə alınıb.

“Global Forest Watch” saytının məlumatına əsasən, 10 ilin ən böyük yanğınları Avstraliya, Rusiya, Kanada və ABŞ-də baş verib.

Dünya üzrə son onilliyin ən böyük meşə yanğıını Avstraliyada qeydə alınıb. Ölkənin bir sıra əyalətlərində 2019-cu ilin payızında başlayan və təxminən altı ay davam edən yanğınlar nəticəsində 24 milyon hektardan çox

meşə məhv olub. 3500 ev yanıb, 479 nəfər həyatını itirib.

Rusiyada 2021-ci ildə 18,16 milyon hektar, ABŞ-də 2020-ci ildə 1,7 milyon hektar meşə ya-

naraq məhv olub. Kanadada bu ilin may ayında başlayan və hələ də davam edən yanğınlar 10 milyon hektardan çox meşə sahəsinə yayılıb.

beynəlxalq təşkilat statusu aldı, 1994-cü ildə Budapeşt sammitində isə ATƏT adlandı.

34 il əvvəl...

29 iyul 1989-cu ildə Azərbaycandan Ermənistanə gedən dəmir yolu xətti Ermənistan ərazisində qatarlara edilən hücumlar nəticəsində bağlanıb. Azərbaycanın Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ermənistan tərəfindən blokada altına alınması başlanıb. Bundan sonra Bakı-Naxçıvan dəmir yolu xətti qeyri-müntəzəm olaraq, uzun fasilələrlə fəaliyyət göstərib. 1991-ci ilin payızında dəmir yolu xətti tamamilə kəsilib.

33 il əvvəl...

31 iyul 1990-cı ildə Yuqoslaviya federasiyasının subyekti olan Bosniya-Herseqovina məstəqilliyini elan edib. 6 respublikanı birləşdirən Yuqoslaviyanın dağılması ağır müharibə ilə müşayiət olundu. Ən qanlı savaş üç etnik qrupun – müsəlman bosniyalılar, katolik xorvatlar və pravoslav serblərin yaşadığı Bosniya-Herseqovinada baş verdi. 1995-ci ildə ABŞ-nin səyləri ilə tərəflər arasında sülhü təmin edən sənəd (“Deyton sülhü”) imzalandı.

32 il əvvəl...

31 iyul 1991-ci ildə erməni terrorçu qrupu Azərbaycana qarşı növbəti qanlı aksiya həyata keçirib. Moskva-Bakı marşrutu üzrə hərəkət edən sərnəşin qatarının Dağıstanın Temirtau stansiyası yaxınlığında partladılması nəticəsində 16 nəfər həlak olmuş, 20 nəfər yaralanmışdı.

Hazırladı: V.Orxan

Olaylar, faktlar (29 iyul – 1 avqust)

“Bakı Kommunası”nı əvəzləyən yeni qurum da, bolşeviklər kimi, Cümhuriyyət hökumətinin Bakıya gəlişinin qarşısını almağı məqsəd güdürdü. Lakin bu onlara müeyssər olmadı. Sentyabrın 15-də Qafqaz İslam Ordusu Bakını azad etdi.

85 il əvvəl...

29 iyul 1938-ci ildə Yaponiya qoşunlarının Xasan gölü ətrafında (sovet-Koreya sərhədi) SSRİ ərazisinə müdaxiləsi ilə hərbi toqquşmalar başlanıb. Avqustun 18-də yaponlar tutduqları ərazilərdən çıxarıldı.

48 il əvvəl...

1 avqust 1975-ci ildə Helsinkidə (Finlandiya) Avropada təhlükəsizlik və əməkdaşlıq üzrə müşavirənin Yekun Aktı imzalanıb. 1973-cü ildə başlanan müzakirələr Varşava bloku ölkələri ilə NATO dövlətləri arasında təhlükəsizliyə dair dialoqun başlanğıcı idi. Helsinki Yekun Aktı gələcək ATƏT-in təməl sənədi oldu. 1990-cı ildən Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Müşavirəsi (ATƏM)

1 avqust Azərbaycan Əlifbası və Azərbaycan Dili Günüdür. Prezident Heydər Əliyevin 18 iyun 2001-ci il tarixli fərmanına əsasən, 2001-ci il avqustun 1-də ölkə ərazisində bütün idarə və təşkilatlar, Azərbaycan dilində nəşrlər latın qrafikalı əlifbaya keçib, 1992-ci ildə başlanan proses başa çatıb. Prezident Heydər Əliyevin 2001-ci il 9 avqust tarixli fərmanı ilə 1 avqust “Azərbaycan Əlifbası və Azərbaycan Dili Günü” elan edilib.

550 il əvvəl...

1 avqust 1473-cü ildə Uzun Həsənin başçılıq etdiyi Ağqoyunlu dövlətinin qoşunları ilə Osmanlı ordusu arasında Malatya döyüşü olub. İki türk dövləti arasında bölgəyə nəzarət uğrunda müharibənin ilk döyüşü Ağqoyunluların qələbəsi ilə nəticələnsə də, on gün sonra Osmanlı ordusu Otluqbeli (Tərcan) döyüşündə Ağqoyunlu qoşunlarını ağır məğlubiyyətə uğratdı.

105 il əvvəl...

30 iyul 1918-ci ildə Xalq Cümhuriyyəti Nazirlər Şurasının qərarı ilə çar Rusiyası işğalından (1805) sonra Gəncə şəhərinə verilmiş Yelizavetpol adı ləğv olunub, şəhərin tarixi adı bərpa olunub. 1935-ci ildə Gəncənin adı yenidən dəyişdirilib və sovet liderlərindən olan Sergey Kirovun adı ilə Kirovabad adlandırılıb. 1989-cu ildə şəhərin adı təkrar özünə qaytarıldı.

1 avqust 1918-ci ildə Bakıda eser, menşevik və daşnaklardan ibarət “Sentrokaspi və Fəhlə-Əsgər Deputatları Soveti Müvəqqəti Komitəsinin diktaturası” adlı mürtəce qurum yaradılıb. Bir gün öncə süqut edən

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79 (müxbirlər)
530-34-38 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az
Lisenzia № AB 022279. **İndeks:** 0187. **Qiyməti:** 60 qəpik

“Mədəniyyət” qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunub.
Tiraj: 5053. **Sifariş:** 1931
Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.
Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

Bank rekvizitləri:
Kapitalbank 1 saylı Yasamal filialı
Kod: 200037. **VÖEN:** 9900003611. **SWIFT:** AIIBAZ2XXX
Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

MADANIYYAT QAZETI REDAKSIYASI
H/Hesab: AZ98AII333080019443300232103. **VÖEN:** 1300338641